MILEI OLGA

GAZDASÁGELEMZÉS, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A FA- ÉS BÚTORIPAR HELYZETÉRE

2011. JANUÁR-JÚNIUS

FAIPARI BÚTORIPARI ERDÉSZETI ÁGAZATI PÁRBESZÉD BIZOTTSÁG RÉSZÉRE

BUDAPEST, 2011. SZEPTEMBER

A gazdaság fontosabb mutatószámai

2008. január 1-től – ahogy azt korábban már jeleztük – a KSH a TEÁOR'08 szerint gyűjti az adatokat. Ezek első közzétételére a 2009. januári ipari adatok megjelentetésekor került sor. Az évközi iparstatisztika a bányászat, feldolgozóipar és energiaipar (B, C, és D) nemzetgazdasági ágakat tekinti összes iparnak.

Változás az előző év azonos időszakához képest. Összehasonlító áron.

	2008.	2009.	2010.	2011. jún.	2011. jan.-jún.
1., Ipari termelés és értékesítés					
a) Termelés					
Ipari termelés	0,0	-17,8	10,5	-1,4	8,1
Fafeldolgozás	15,3	-23,4	18,1	-18,3	-10,2
Bútorgyártás	22,1	-26,2	-9,9	-8,6	2,0
b) Értékesítés					
Ipar belföldi értékesítése	-0,6	-12,5	-2,9	-	-
Fafeldolgozás	25,1	-11,2	2,7	-24,9	-23,0
Bútorgyártás	29,0	-42,8	-13,8	-13,3	-5,0
Ipar export értékesítése	0,1	-18,8	16,4	-0,6	11,2
Fafeldolgozás	9,9	-30,3	32,3	-18,1	-3,0
Bútorgyártás	15,0	-5,7	–7,8	-3,0	5,1
2., Építőipari (építés, szerelés) termelése					
Termelés összesen	-5,0	-4,3	-10,1	-13,9	-9,6
Ebből: Épületek építése	-3,4	-3,5	-6,6	-21,4	-11,2
Egyéb építmények építése	-17,4	16,6	-21,0	-1,9	-9,9
Speciális szaképítés	2,2	-15,7	-4,6	-15,8	-8,4
Új szerződések	-11,8	-7,4	-13,0	--6,5	-28,1
3, Külkereskedelmi forgalom folyó áron					
Behozatal milliárd Ft	18.325,5	15.517,5	18.160,5	1.584,2	9.708,7
millió EUR	72.997,1	55.401,2	65.883,1	5.933,4	36.012,7
Kivitel milliárd Ft	18.301,7	16.574,0	19.677,8	1.746,6	10.744,6
millió EUR	72.838,1	59.139,3	71.407,6	6.542,8	39.866,7
Egyenleg milliárd Ft	-23,8	1.056,5	1.517,3	162,4	1.035,9
millió EUR	-159,0	3.738,1	5.524,5	609,3	3.854,0
4, Termelői árindexek, előző év azonos időszaka=100					
Ipari termelői árak	5,0	4,9	4,5	-1,0	4,2
Belföldi ért. árak	11,6	1,3	7,3	1,5	6,4
- Fafeldolgozó ipar	3,8	-1,8	-2,6		
Export árak	0,6	7,4	1,9	-2,8	2,6
Építőipar árindexe, (2008-tól negyedévenként jelenik meg)	5,8	3,1	1,1	-	2,3
5, Fogyasztói árindex, előző év azonos időszaka=100					
	2008.	**2009.**	**2010.**	**2011. júl.**	**2011. jan.-júl.**
	6,1	4,2	4,9	3,1	4,0

Forrás:
KSH Jelenti: 2008/12, 2009/12, 2010/12, 2011/6
KSH Gyorstájékoztató: Ipar: 2008. december, 2009. december, 2010. december, 2011. június
Építőipar: 2008. december, 2009. december, 2010. december, 2011. június
Külkereskedelmi Termékforgalom: 2008. jan-dec., 2009. jan-dec., 2010. jan-dec., 2011. jan-jún.
Fogyasztói árak 2008. december, 2009. december, 2010. december, 2011. június
Ipari termelői árak: 2008. dec., 2009. dec., 2010. dec., 2011. június.

Kitekintés

2010-ben a világgazdaság növekedése 5% körüli volt. 2011 első hónapjaiban folytatódott a bővülés, a második negyedévben bekövetkezett japán természeti katasztrófa, az arab országokban zajló politikai változások, illetve az eurózóna egyes országait érintő adósságválság megakasztotta a pozitív folyamatokat. Az OECD egészére számított GDP növekedése az első negyedévben 2,4%, a másodikban 1,6% volt.

Az **USA** GDP-je – szezonálisan kiigazított adatok szerint – 1,9%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. A 2010. III. negyedévi 3,5%-os bővülést követően a növekedés üteme folyamatosan lassul az egy évvel korábbihoz képest. A bruttó hazai termék részletes adatai felhasználási oldalának tételei 2011 első felében már a megtorpanás jeleit mutatják.

A **kínai** gazdaság teljesítménye – kissé lassuló ütemben – továbbra is dinamikusan bővült, 9,7%-kal nőtt 2011. január-márciusában, a második negyedévben pedig 9,5%-kal.

Japán bruttó hazai terméke, jelentős részben a március 11-i természeti katasztrófa következményként, 0,9%-kal mérséklődött szezonálisan és naptárhatással kiigazítva. A bekövetkezett katasztrófán túlmenően a GDP előző negyedévhez viszonyított volumenindexei már harmadik negyedéve csökkennek, ami a kezdődő recesszió jele.

A pozitív hatások mellet negatív jelenségek is felléptek, melyek elsősorban az EU-t, ezen belül is az eurózónát érintette hátrányosan. A görög, és portugál költségvetési hiány mértékének elszabadulása és ennek kezelése, valamint az ír bankrendszer problémái komoly gazdasági terhet jelentenek az EU számára, és fékezőleg hat a gazdasági növekedésre. Az **EU-27** gazdasági teljesítménye – szezonálisan és munkanaphatással kiigazítva – 2011 első félévében 2,1%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. A növekedés motorja – a múlt évhez hasonlóan – Németország volt, teljesítménye 3,7%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. Ezen belül a német gazdaság második negyedévi gazdasági teljesítménye lassult. Ezzel a volumennövekedéssel jelentős szerepet játszott a környező országok gazdaságának beindításában, a növekedés gyorsításában, majd a második negyedévtől a teljesítmények lassulásában, megtorpanásában. A 25 adatszolgáltató állam közül a korábban már említett Görögországban az első negyedévben 5,5%-kal, Portugáliában az első három hónapban 0,5%-kal, a második negyedben 0,9%-kal esett vissza a GDP. Az éves növekedési adatok alapján a II. negyedévben az EU átlagát meghaladó növekedés volt Szlovákiában és Ausztriában (3,5-3,5%), Lengyelor-

ságban (4,5%), Németországban (2,8%), Észtországban (8,4%) és Litvániában (6,2%).

A teljesebb összkép érdekében bemutatom néhány számunkra meghatározó ország, illetve országcsoport főbb adatait:

Bruttó hazai termék

Előző év azonos időszaka=100

Ország, országcsoport	2007	2008	2009	2010	2010 IV. n.év	2011 I. n.év	2011 II. n.év
Ausztria[a]	103,1	102,0	96,1	102,0	103,3	104,3	103,5
Bulgária	106,2	106,0	95,0	100,2	103,8	103,3	102,0
Csehország[a]	106,0	102,5	95,9	102,3	102,7	102,8	102,2
Észtország	106,3	96,4	85,9	103,1	106,8	109,5	108,4
Lengyelország[a]	106,6	105,0	101,7	103,8	103,9	104,4	104,5
Litvánia[a]	108,9	102,8	85,2	101,3	104,6	106,8	106,2
Magyarország	**101,1**	**100,6**	**93,7**	**101,2**	**102,4**	**101,7**	**101,2**
Németország[a]	102,5	101,3	95,1	103,6	103,8	104,6	102,8
Olaszország[a]	101,5	99,0	95,0	101,3	101,5	101,0	100,8
Portugália[a]	101,9	100,0	97,4	101,3	101,0	99,5	99,1
Szlovákia	110,4	106,4	95,3	104,0	103,3	103,5	103,5
Szlovénia[a]	106,8	103,5	92,2	101,2	101,9	102,1	101,0
EU-27[a]	102,9	100,8	95,8	101,8	102,1	102,4	101,7
USA[a]	102,0	100,4	97,4	102,9	103,1	102,2	101,5
Japán[a]	102,1	99,3	94,8	103,9	102,5	99,3	98,9

[a)]szezonálisan és munkanaptényezővel kiigazítva
Forrás: KSH, EUROSTAT

2011 első negyedévében az EU-27 **ipari termelése** – munkanappal kiigazított indexek – 6,2%-kal, a második negyedben 3,7%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. Az adatot közlő országok döntő többségében nőtt az ipari termelés volumene. Az átlagot jóval meghaladó ütemet jelentett Észtország (31,7%, ill. 26,1%), Litvánia (14,4%, ill. 10,8%), Szlovákia (11,9%, ill. 7,9%), és Németország (11,9%, ill. 7,8%) ezen kívül még 7 országban volt átlagot meghaladó a bővülés mértéke. Portugáliában ugyanakkor 1,6%-kal, Görögországban pedig 11,5%-kal mérséklődött az ipari termelés 2010 II. negyedévéhez képest. Japánban is visszaesett az ipar kibocsátása 6,9%-kal, ennek oka az ez év márciusi természeti katasztrófa miatti termeléskiesés, illetve termelés leállás.

Ipari termelés volumenindexe

Előző év azonos időszaka=100

Ország, országcsoport	2007	2008	2009	2010.	2011 I. n.év	2011 II. n.év
Ausztria	105,5	101,7	88,8	106,6	111,4	108,8
Bulgária	109,1	100,6	81,8	102,2	109,6	106,7
Csehország	108,8	97,5	86,9	109,9	111,3	109,2
Észtország	106,7	93,8	74,1	120,3	131,7	126,1
Lengyelország	109,5	102,2	96,4	110,8	107,4	107,2
Litvánia	104,0	104,9	85,4	106,5	114,4	110,8
Magyarország	**107,9**	**98,9**	**82,2**	**110,6**	**111,6**	**104,3**
Németország	106,1	100,0	83,7	110,9	111,9	107,8
Olaszország	99,8	96,7	81,7	106,4	102,1	101,9
Portugália	101,8	95,9	91,5	101,6	100,1	98,4

Ország, országcsoport	2007	2008	2009	2010.	2011 I. n.év	2011 II. n.év
Románia	105,0	103,1	94,1	105,5	110,1	105,1
Szlovákia	112,7	102,7	86,4	118,9	111,9	107,9
Szlovénia*	106,2	102,0	82,4	106,4	109,0	105,0
EU-27[a]	103,3	98,2	86,2	106,9	106,2	103,7
USA	101,7	97,8	90,7	105,3	105,4	103,9
Japán	102,8	96,8	78,7	116,0	97,6	93,1

Víz és hulladékgazdálkodás nélkül. Az adatok munkanaptényezővel kiigazítva
*EUROSTAT becslés
Forrás: KSH, EUROSTAT

Fogyasztóiár-index*

Előző év azonos időszaka=100

Ország, országcsoport	2007	2008	2009	2010	2011 I. n.év	2011. II. n.év
Ausztria	102,2	103,2	100,4	101,7	103,0	103,7
Bulgária	107,6	112,0	102,5	103,0	104,5	103,4
Csehország	103,0	106,3	100,6	101,2	101,9	101,8
Észtország	106,7	110,6	100,2	102,7	105,2	105,3
Lengyelország	102,6	104,2	104,0	102,7	103,6	104,0
Litvánia	105,8	111,1	104,2	101,2	103,2	104,7
Magyarország	**107,9**	**106,0**	**104,0**	**104,7**	**104,3**	**103,9**
Németország	102,3	102,8	100,2	101,2	102,2	102,5
Olaszország	102,0	103,5	100,8	101,6	102,3	103,0
Portugália	102,4	102,7	99,1	101,4	103,7	103,7
Románia	104,9	107,9	105,6	106,1	107,5	108,3
Szlovákia	101,9	103,9	100,9	100,7	103,5	104,1
Szlovénia	103,8	105,5	100,9	102,1	102,2	102,0
EU-27[a]	102,4	103,7	101,0	102,1	102,9	103,2
USA	102,9	103,8	99,6	101,6	102,1	103,4
Japán	100,1	101,4	98,6	99,3	99,5	99,6

*Harmonizált fogyasztóiár-indexek (HICP) az Európai Unióra és tagállamaira
Forrás: EUROSTAT, OECD

Munkanélküliségi ráta*

%

Ország, országcsoport	2007	2008	2009	2010	2011 I. n.év	2011. II. n.év.
Ausztria	4,4	3,8	4,8	4,4	4,4	4,1
Bulgária	6,9	5,6	6,8	10,2	11,1	11,2
Csehország	5,3	4,4	6,7	7,3	6,9	6,5
Észtország	4,7	5,5	13,8	16,9	13,6	12,8
Franciaország	8,3	7,8	9,5	9,8	9,7	9,7
Lengyelország	9,6	7,1	8,2	9,6	9,3	9,5
Litvánia	4,3	5,8	13,7	17,8	16,5	15,6
Magyarország	**7,4**	**7,8**	**10,0**	**11,2**	**11,0**	**10,1**
Németország	8,4	7,3	7,5	7,1	6,4	6,2
Portugália	8,1	7,7	9,6	12,0	12,4	12,5
Románia	6,4	5,8	6,9	7,3	7,1	7,4
Szlovákia	11,1	9,5	12,0	14,4	13,5	13,4
Szlovénia	4,9	4,4	5,9	7,3	8,1	8,3
EU-27[a]	7,1	7,0	8,9	9,7	9,5	9,5
USA	4,6	5,8	9,3	9,6	8,9	9,1
Japán	3,9	4,0	5,1	5,1	4,7	4,6

*Szezonálisan kiigazított harmonizált ráták a munkaerő-felmérés szerint
Forrás: EUROSTAT

Hazai folyamatok

2011. II. negyedévében a bruttó hazai termék 1,5%-kal bővült – kiigazítatlan adatok alapján – az egy évvel korábbi 1%-os növekedés bázisán. Az első és második negyedévi növekedés az első félév átlagában 1,9%-os bővülést eredményezett. Az előző negyedévhez viszonyított – szezonálisan és naptárhatással kiigazított – index stagnált. A szezonálisan és naptárhatással kiigazított index szerint 1,2%-os volt az emelkedés az egy évvel korábbihoz képest, ezzel az uniós tagállamok rangsorában a középmezőny végén helyezkedünk el. A rendelkezésre álló adatok alapján egyértelműen leszűrhető, hogy a növekedés motorja továbbra is az ipari termelés és a termékek és szolgáltatások külkereskedelme volt

A GDP volumenindexei 2002-2011., %
(előző év azonos időszaka=100)

Év	I.	II.	III.	IV:	I-IV.
2002	104,3	104,3	104,6	104,4	104,4
2003	103,4	104,3	104,5	104,8	104,3
2004	104,7	105,2	105,0	104,7	104,9
2005	102,4	103,9	103,6	104,0	103,5
2006	104,6	103,5	104,0	103,8	104,0
2007	102,3	100,8	100,5	100,4	101,0
2008	102,0	102,3	101,6	97,6	100,8
2009	92,9	92,0	92,5	95,7	93,3
2010	100,1	101,0	101,7	101,9	101,2
2011	102,5	101,5			

Forrás: KSH

Az **árutermelő ágazatok** (mezőgazdaság, ipar, építőipar) 2011 II. negyedévi teljesítménye heterogén. Az *ipar* hozzáadott értéke – elsősorban az exportra támaszkodó feldolgozóipar teljesítménye következtében – 5,6%-kal nőtt. A feldolgozóipar teljesítménye ez év második negyedévében 6,6%-kal bővült az egy évvel korábbihoz képest. Az *építőipar* hatodik éve tartó teljesítmény csökkenése tovább folytatódott (-10,3%), mind az épületek, mind az egyéb építmények építésében mutatkozó volumencsökkenés következtében. A lakásépítés a II. negyedévben mintegy harmadával visszaesett. A *mezőgazdaság*, mely 3%-kal részesedik a nemzetgazdaság bruttó hozzáadott értékéből, teljesítménye 24%-kal nőtt 2011. II. negyedévében az egy évvel korábbihoz képest. Ebben szerepet játszik a megelőző két év rossz teljesítménye miatti alacsony bázis.

2011. második negyedévében a **szolgáltató ágak** bruttó hozzáadott értéke lényegében stagnált, 0,3%-kal maradt el az egy évvel korábbi szinttől. Ezzel az eredménnyel kismértékben visszafogva a GDP növekedését. A pénzügyi, biztosítási tevékenység teljesítménye 4,6%-kal, az ingatlanügyleteké 2,6%-kal csökkent. Ezen belül az ingatlan-

ügyletek mérséklődése emelendő ki, amit az építőipar folyamatosan romló teljesítménye jelez, de szerepe volt a pénzügyi tevékenység csökkenő teljesítményének is, a bankok visszafogott hitelezési tevékenysége következtében. A szállítás, raktározás hozzáadott értéke 0,5%-kal emelkedett, ami lényeges lassulást jelent az első negyedévhez képest. Ebben az ipar gyengébb teljesítménye miatti csökkenő közúti szállítás tükröződik. A háztartások fogyasztásának lassuló csökkenése mutatkozott meg a kereskedelem, szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás teljesítményének 0,6%-os növekedésében. A közigazgatás, oktatás, egészségügy szociális ellátás teljesítménye (-0,4%) visszaesett. Ezen belül az egészségügy bruttó hozzáadott értékének volumene bővült, a másik két nemzetgazdasági ág csökkenő teljesítménye mellett.

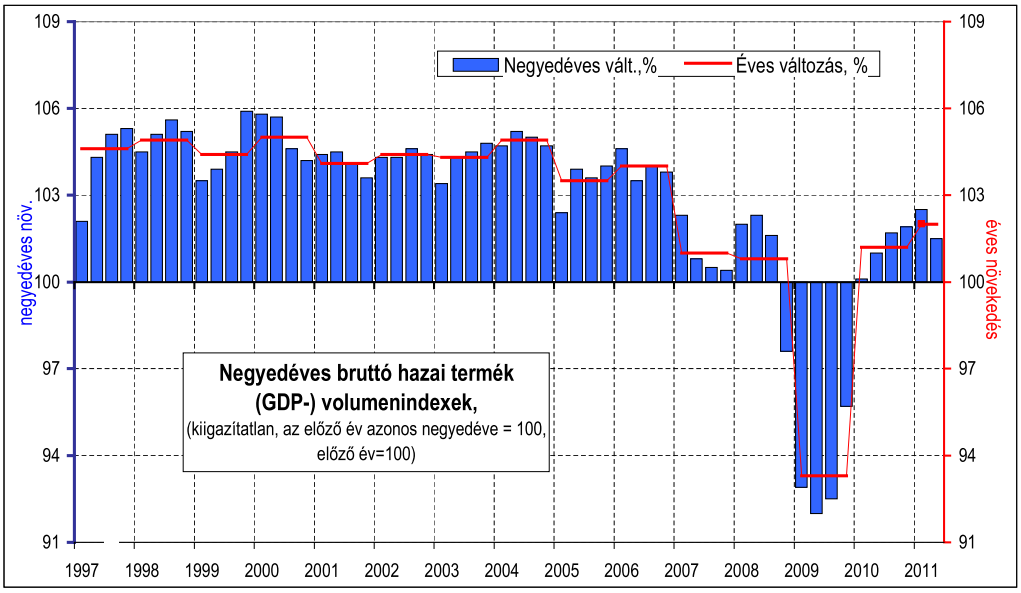

Forrás: KSH; Grafika: Milei

A GDP **felhasználási oldalán** 2011 II. negyedévében a háztartások végső fogyasztása 0,1%-kal emelkedett, a háztartások fogyasztási kiadásainak 0,4%-os bővülése és a természetbeni kormányzati juttatások 0,3%-os, illetve a non-profit szervezetek általi természetbeni juttatások 4,7%-os csökkenése mellett. E mellett a közösségi fogyasztás is 0,1%-os emelkedést mutatott, így az előzőekben jelzett folyamatok eredményeként a végső fogyasztás 0,1%-kal nőtt.

A **bruttó állóeszköz-felhalmozás** ez év második negyedévében – az előző negyedévinél lényegesen nagyobb mértékben – 8,1%-kal esett vissza. Ezen belül a legnagyobb arányt képviselő nemzetgazdasági beruházások 6,5%-kal estek 2010. II. negyedévéhez képest. Az építési beruházások 13,7%-kal csökkentek, míg a gép-, berendezés- és járműberuházások volumene 4,5%-kal emelkedett az egy évvel korábbi szinthez képest. Az utóbbi növekedésében meghatározó szerepet játszott a feldolgozóipari beruházások

dinamikus bővülése, melynek II. negyedévi üteme 21,6% volt.

2011 II. negyedévében a nemzetgazdaság növekedési motorját a **külkereskedelem** jelenti, melynek egyenlege változatlanul aktív. A szolgáltatás export volumene 11,3%-kal, az importé 3,3%-kal bővült. A forgalomnövekedés azonban döntően az áruforgalomból származik: a kivitel 8,2, az import 6,6%-kal emelkedett. Így a külkereskedelmi forgalom egyenlege 675 Mrd Ft-os aktívumot mutat, kismértékben romló külkereskedelmi cserearányok mellet.

A nemzetgazdasági **beruházások** adják a GDP kb.1/5-ét. 2011. II. negyedévében a 19 nemzetgazdasági ágból 15 ágban volumencsökkenés, 4-ben pedig növekedés figyelhető meg. A beruházások volumene 2011. második negyedévében 6,5%-kal csökkent 2010 azonos időszakához képest. Az előző negyedévhez képest a szezonálisan kiigazított volumenindex 2,4%-kal mérséklődött. Az összes beruházáson belül a gép- és berendezés-beruházások volumene 4,5%-kal emelkedett, elsősorban a feldolgozóiparnak köszönhetően. Az építési beruházások 13,7%-kal esetek vissza 2010. II. negyedévéhez képest. Az exportorientált feldolgozóipar beruházásai 21,6%-kal emelkedtek. Jelentős beruházás-növekedés következett be a járműgyártás, a számítógép, elektronikai, optikai termék és az élelmiszer, ital, dohány alágakban. A feldolgozóiparhoz hasonlóan a többi növekedést mutató ágazatban is egy-egy nagyberuházás állt a háttérben. Az oktatásban állami és uniós forrásból történtek intézménybővítések, felújítások. A humánegészségügyi, szociális ellátás nemzetgazdasági ágban szintén uniós forrásból valósultak meg beruházások. Az ágazatok többségében azonban késik az élénkülés. A lakásépítések nagyarányú visszaesése miatt az ingatlanügyletek ágban 17,9%-kal csökkent a beruházások mértéke 2011. második negyedévében, az egy évvel korábbihoz képest. A szállítás, raktározás ágban az autópálya-, a vasút, a városi személyszállítás és a csővezetékes szállítás beruházásainak nagyarányú csökkenése áll a 27%-os visszaesés mögött.

Január-júniusban a beruházások 4%-kal, ezen belül az építési beruházások 11%-kal maradtak el az egy évvel korábbitól, ugyanakkor a gép- berendezés- és járműberuházások – a feldolgozóipari fejlesztések eredményeként – 4,4%-kal emelkedtek

Az alábbi **táblázat** nemzetgazdasági áganként mutatja a **beruházások volumenének változását**:

Kód	**Nemzetgazdasági ág**	**Volumenindex, %** előző év azonos időszaka = 100			
		2008.	*2009.*	*2010*	*2011 I.fév*
A	Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	124,4	107,0	74,5	97,8

Kód	Nemzetgazdasági ág	Volumenindex, % előző év azonos időszaka = 100			
		2008.	*2009.*	*2010*	*2011 I.fév*
B	Bányászat, kőfejtés	52,4	54,1	52,4	115,2
C	Feldolgozóipar	96,4	84,8	109,4	128,6
D	Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	106,2	108,1	102,8	112,6
E	Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmentesítés	88,3	78,0	106,4	82,4
F	Építőipar	109,2	79,0	93,8	83,3
G	Kereskedelem, gépjárműjavítás	107,3	81,4	93,9	96,4
H	Szállítás, raktározás	94,0	108,3	87,5	70,7
I	Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	110,9	68,8	97,0	85,0
J	Információ, kommunikáció	94,8	91,4	95,4	75,7
K	Pénzügyi, biztosítási tevékenység	101,1	61,2	104,4	97,2
L	Ingatlanügyletek	98,5	94,6	82,9	81,1
M	Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	98,1	91,9	102,0	107,7
N	Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	96,3	68,8	95,9	96,7
O	Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	71,9	85,3	85,9	75,3
P	Oktatás	86,2	113,3	155,2	115,3
Q	Humánegészségügyi, szociális ellátás	97,9	82,4	101,0	148,0
R	Művészet, szórakoztatás, szabadidő	84,3	91,0	122,1	112,0
S	Egyéb szolgáltatás	88,4	93,5	98,3	96,3
	Összesen	**97,0**	**91,4**	**94,5**	**96,0**
Ebből:					
	Építés	93,2	95,8	91,7	89,0
	Gép, berendezés	102,7	86,0	98,6	104,4

Forrás: KSH

2009-ben a hazai **ipar** teljesítményét alapvetően a gazdasági válság miatti piacvesztés határozta meg. 2010-ben a külpiaci lehetőségek javulása és a múlt évi alacsony bázis az ipari termelés volumenének 10,5%-os növekedését eredményezte 2011. első félévében a nemzetközi konjunktúra élénkülése megtorpant, fő gazdasági partnereink növekedése lassult. Ennek, illetve az előző két év bázishatásának eredményeként 8,1%-os volt a bővülés. Ezen belül az első negyedévben 12, a másodikban 4,1%-kal nőtt a hazai ipar kibocsátása. A II. negyedévi lassulás mögött a csökkenő külpiaci kereslet, valamint a bázishatás áll. Az ipar kivitele az első félévben 11,2%-kal emelkedett, míg a hazai értékesítés 4,4%-kal visszaesett. Ez év júniusában az ipar termelése 1,4%-kal, exportja 0,6%-kal, hazai értékesítése 6,4%-kal maradt el az egy évvel korábbitól.

A *feldolgozóipar* termelése az első félév során 8,6%-kal, kivitele 11,0%-kal, belföldi értékesítése pedig 2,4%-kal volt magasabb az egy évvel korábbinál. 2011 júniusában 2,1%-kal csökkent a feldolgozóipar teljesítménye, belföldi értékesítése 4, míg kivitele 1,2%-kal volt alacsonyabb, mint egy évvel korábban.

A nagy súlyú ágazatok közül a járműgyártásban 11,3%-os, a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártásában 1,4%-os, az élelmiszer, ital, dohánytermék gyártásban 0,2%-os volt a bővülés mértéke az első negyedévben. Júniusban értelemszerűen +4,4%,

+1,4%, illetve -3,4% volt a növekedés üteme.

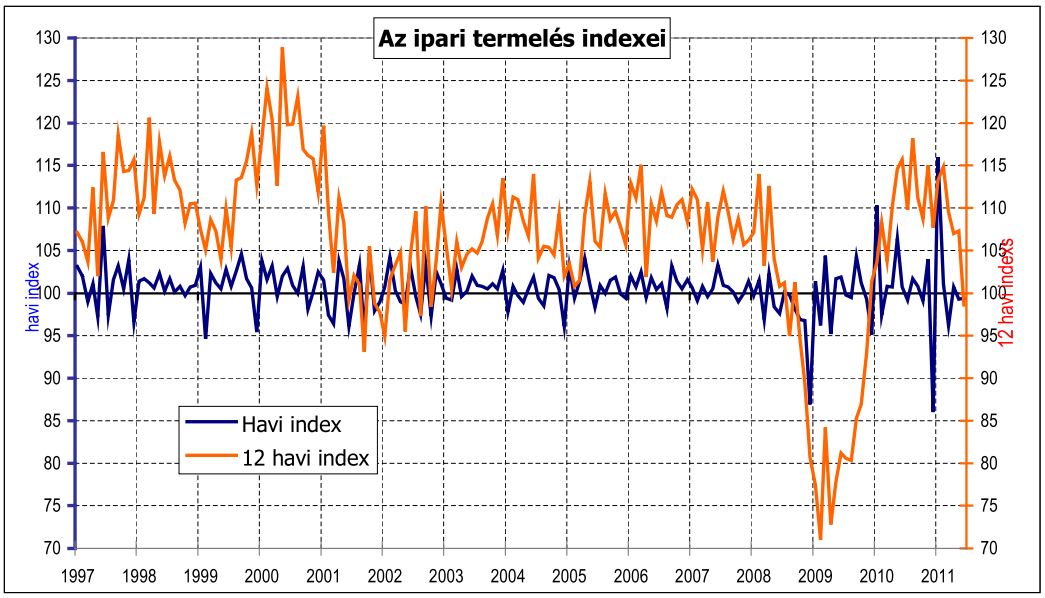

Forrás: KSH; Grafika: Milei

A 2011 első hat hónapjában az ország valamennyi régiójában emelkedett az ipari termelés az előző év azonos időszakához képest. A legnagyobb ütemű, 14,8%-os növekedés most is az észak-magyarországi régióban volt. Az országos átlagot meghaladó mértékű volt a bővülés a Nyugat-Dunántúlon (11,6%) és az Észak-Alföldön (8,6%). A növekedés mértéke a Közép-Dunántúlon volt a legalacsonyabb (3,7%).

A termelés és értékesítés 2008. év végi nagyarányú visszaesése után az ipari teljesítmény – ahogy azt a következő grafikon is mutatja – 2009 folyamán inkább a 2005. évi szint alatt alakult. A fix bázison számított termelési és az exportadatok azonban már a visszaesés enyhülését jelzik. 2010-ben a szezonálisan és munkanappal korrigált adatok mind a termelés, mind az ipari export esetében növekedést mutatnak, míg a belföldi értékesítés továbbra is elmarad a 2005. évi szinttől. 2011. első hat hónapjában folytatódott a múlt évben megkezdődött folyamat: a termelés és a kivitel a 2005. évi szintet lényegesen meghaladó mértékben emelkedett, míg a belföldi értékesítés változatlanul elmarad ettől.

Ez év júniusában a megfigyelt **feldolgozóipari** ágazatok összes **új rendelése** 8,2%-kal visszaesett az előző év azonos időszakához képest. Ezen belül az új exportrendelések 8,4, az új belföldi rendelések 6,9%-kal maradtak el a tavaly júniusitól. Az új rendelésállomány év eleji kétszámjegyű növekedése következtében az összes rendelésállomány 18,8%-kal volt magasabb 2011 júniusában, mint egy évvel korábban.

2011 január-júniusában – a létszám-kategóriák szerint képzett vállalatcsoportok közül – a nagyvállalkozások (250+ fő) termelése 6,7%-kal, a közepeseké 9%-kal emelke-

dett 2010. azonos félévéhez képest. A pozitív változás elsősorban az exportra termelő vállalkozások és azok beszállítói teljesítményének növekedéséből adódik. A kisvállalkozói kör 17,3%-os teljesítménybővülése elsősorban a belföldi értékesítés 15,8%-os növekményéből adódott..

Vállalkozások	Termelés	Belföldi értékesítés	Exportértékesítés
	Volumenindex, előző év azonos időszaka=100		
Kisvállalkozás (5-49 fő)	117,3	115,8	108,0
Közepes vállalkozás (50-249 fő)	109,0	78,3	119,0
Nagyvállalkozás (250+fő)	106,7	94,8	110,1

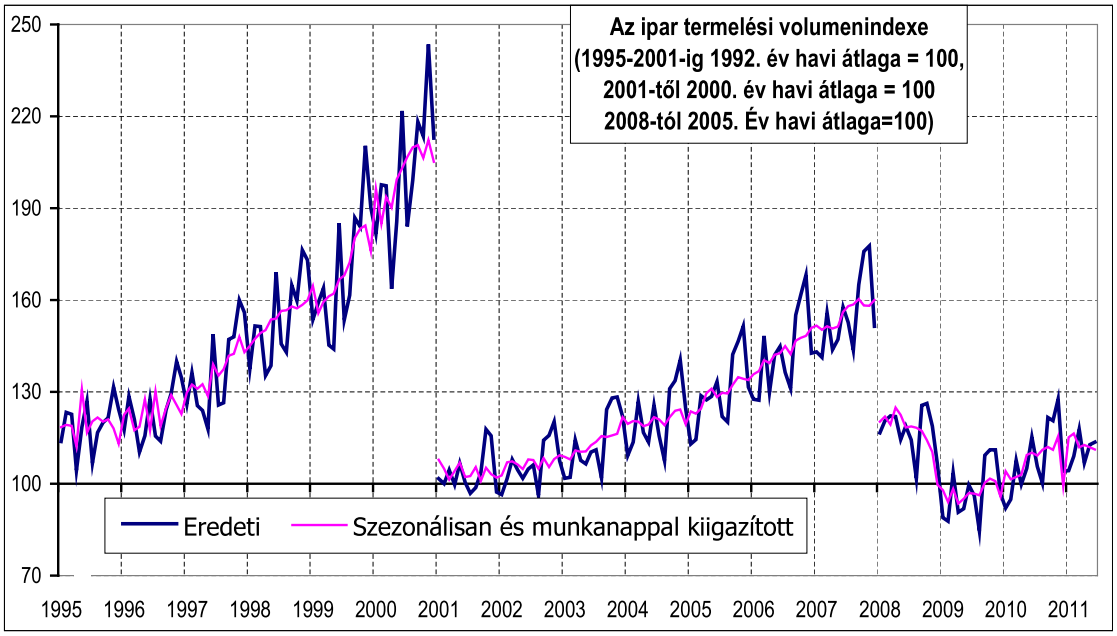

Forrás: KSH; Grafika: Milei

A *fafeldolgozó-ipar* termelése 2011 I. félévében 10,2%-kal csökkent az egy évvel korábbi 21,4%-os növekedéshez képest. 2011 júniusában 18,3%-kal esett vissza a termelés az előző év 3,2%-os növekedést követően. A szakágazat *hazai értékesítése* 2011. első félévében 22%-kal zuhant, júniusban pedig 24,9%-kal. Az első hat havi *exportértékesítés* 3%-kal mérséklődött, júniusban pedig a szakágazat kivitele 18,1%-kal esett az egy évvel korábbihoz képest.

A fafeldolgozó-ipar termelése és értékesítése

Időszak	Termelés	Belföldi értékesítés	Export
	(előző év azonos időszaka = 100)		
2001.	103,8	95,1	117,9
2002.	107,6	95,3	120,4
2003.	103,7	109,2	100,4
2004.	105,6	103,7	106,1
2005.	96,5	94,6	97,4
2006.	97,8	90,6	104,3

Időszak	Termelés	Belföldi értékesítés	Export
(előző év azonos időszaka = 100)			
2007.	97,6	92,2	98,5
2008.	115,3	125,1	109,9
2009.	76,6	89,0	69,6
2010.	118,1	102,7	132,3
2010. J-Ju	121,4	97,8	138,9
2011. J-Ju	89,8	78,0	97,0

Forrás: KSH

A hazai *bútoripar* 2009-ben kezdődött mélyrepülése 2011. első hat hónapjában megállni látszik. Az ágazat termelése 2,0%-kal emelkedett. A *belföldi értékesítés* még változatlanul csökken, mértéke azonban lényegesen lelassult (-5,0%). Az *export* a január-júniusi időszakban 5,1%-kal bővült, ezen belül júniusban 3%-kal elmaradt az egy évvel korábbitól.

A bútoripar termelése és értékesítése

Időszak	Termelés	Belföldi értékesítés	Export
(előző év azonos időszaka = 100)			
2001.	120,2	114,0	127,5
2002.	119,8	140,7	95,8
2003.	77,0	69,2	90,8
2004.	109,2	99,6	121,8
2005.	102,1	101,5	103,4
2006.	113,8	115,3	112,5
2007.	110,1	112,1	105,3
2008.	122,1	129,0	115,0
2009.	73,6	57,1	93,9
2010.	90,1	86,2	92,2
2010. J-Ju	79,2	72,6	82,5
2011. J-Ju	102,0	95,0	105,1

Forrás: KSH

2011. január-júniusban a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások körében az **ipar termelékenysége** 3%-kal emelkedett, a létszám 4,9%-os emelkedése mellett. A feldolgozóiparban 3,3%-os volt a növekedés. Az ágazatok közül négyben csökkent az egy főre jutó termelés, míg a többiben 0,2-30,1 % közötti növekedést mértek.

Az európai uniós szabályozásnak megfelelően az építőipari adatok is a TEÁOR'08 nómenklatúra szerint kerülnek közzétételre az alábbiak szerint:

41 Épületek építése	**42 Egyéb építmény építése**	**43 Speciális szaképítés**
41.1 Épületépítési projekt szervezése	42.1 Út, vasút építése	43.1 Bontás, építési terület előkészítése
41.2 Lakó- és nem lakó épület építése	42.2 Közműépítés	43.2 Épületgépészeti szerelés
	42.9 M.n.s. egyéb építmény építése	43.3 Befejező építés
		43.9 Egyéb speciális szaképítés

Az EU-27 részben becsült építőipari termelése – munkanappal kiigazított indexe szerint –2011 II. negyedévében 2,8%-kal csökkent, az egy évvel korábbihoz képest. Építményfőcsoportok szerint az épületek építése 4%-kal mérséklődött, az egyéb építmények építése 2,6%-kal emelkedett.

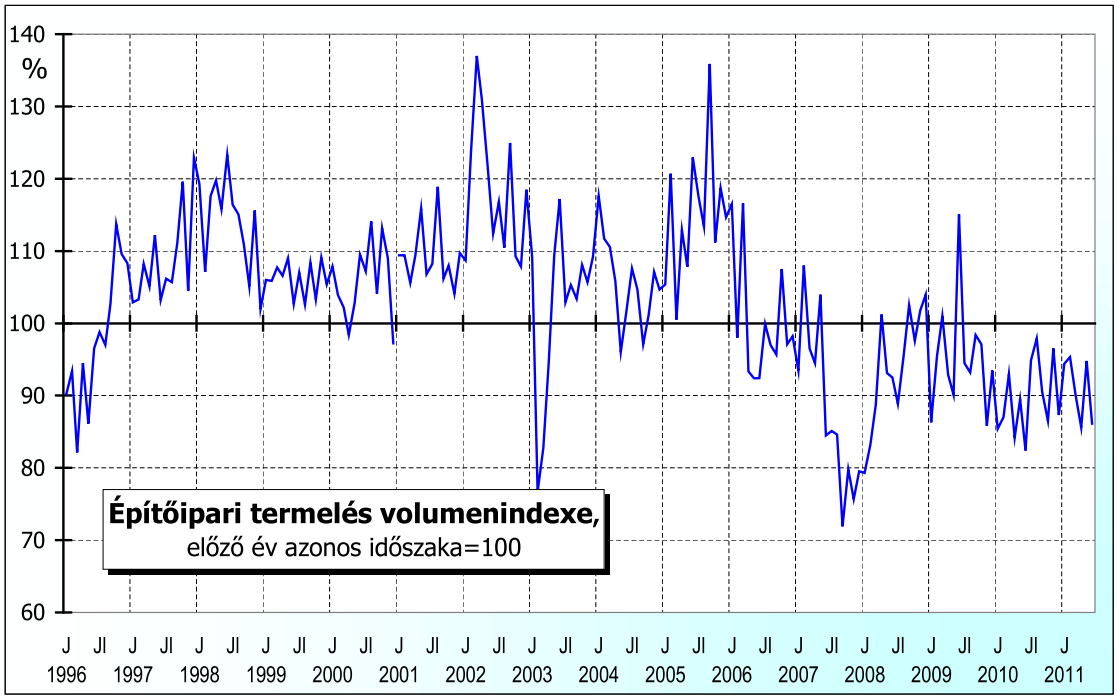

Forrás: KSH; Grafika: Milei

2011. júniusában az építőipar teljesítménye 8,1%-kal esett vissza, az épületek építése 9,7%-kal visszaesett, az egyéb építményeké stagnált. Az adatot szolgáltató tagállamok közül 2011. II. negyedévében emelkedett az építőipari termelés Svédországban (7,9%), Lengyelországban (19,7%) és Litvániában (16,7%). A legjelentősebb csökkenés az építőipari teljesítményben Spanyolországban (-27,6%), Szlovéniában (-31%), Bulgáriában (-13,4%) és Magyarországon (-11,1%) következett be.

2011 I. félévében az **építőipar** termelése 9,6%-kal maradt el az egy évvel korábbitól, folytatódott a 2006 óta tartó visszaesés. Júniusban a termeléscsökkenés 13,9% volt 2010 júniusához képest, ennél erőteljesebb csökkenést májusban regisztráltak (-14,4%).

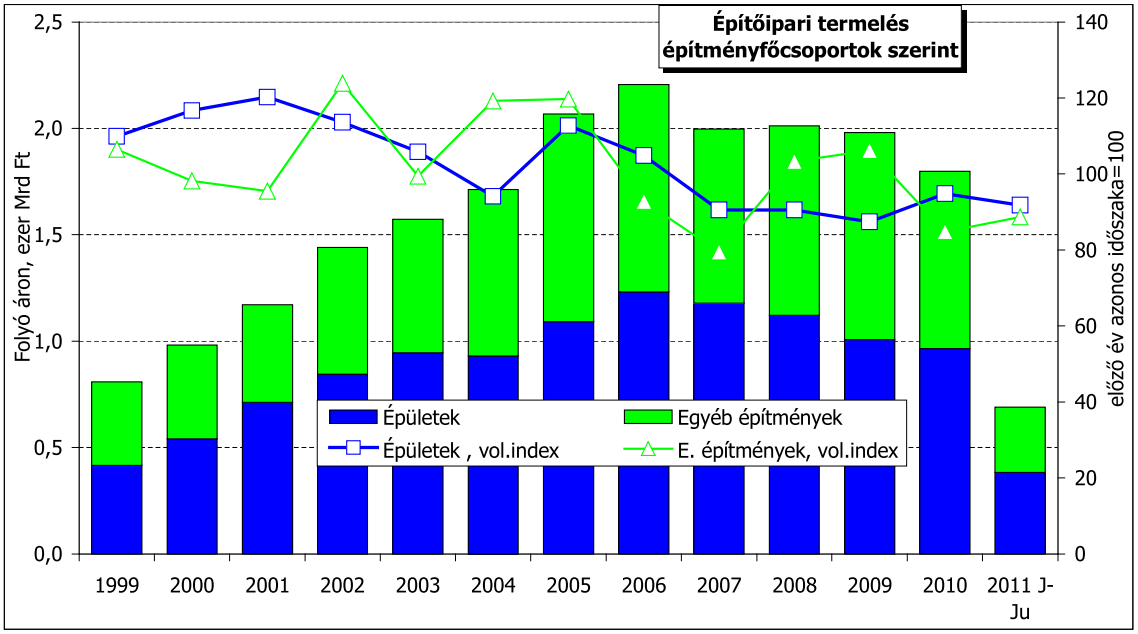

Forrás: KSH: Grafika: Milei

Az épületek építése főcsoport termelése 8,2%-kal, míg az egyéb építmények építése 11%-kal esett vissza 2011. első hat hónapjában 2010. azonos időszakához képest. 2011 júniusában az épületépítés volumene 17,2%-kal, az egyéb építmények építése 10,5%-kal mérséklődött 2010 júniusához képest.

Az *építőipari vállalkozásoknál* 2011 júniusában kötött *új szerződések* volumene 6,5%-kal maradt el az egy évvel korábbitól. Ezen belül az épületek építésére kötött új szerződések volumene 14,7%-kal csökkent, az egyéb építményeké pedig 1,5%-kal emelkedett az előző évi bázishoz képest. A 2011 január-júniusi szerződésállomány 36,2%-kal elmaradt az egy évvel korábbi szinttől, ezen belül az épületek esetében 41%-kal, az egyéb építményeké 32,7%-kal volt alacsonyabb, mint egy évvel korábban.

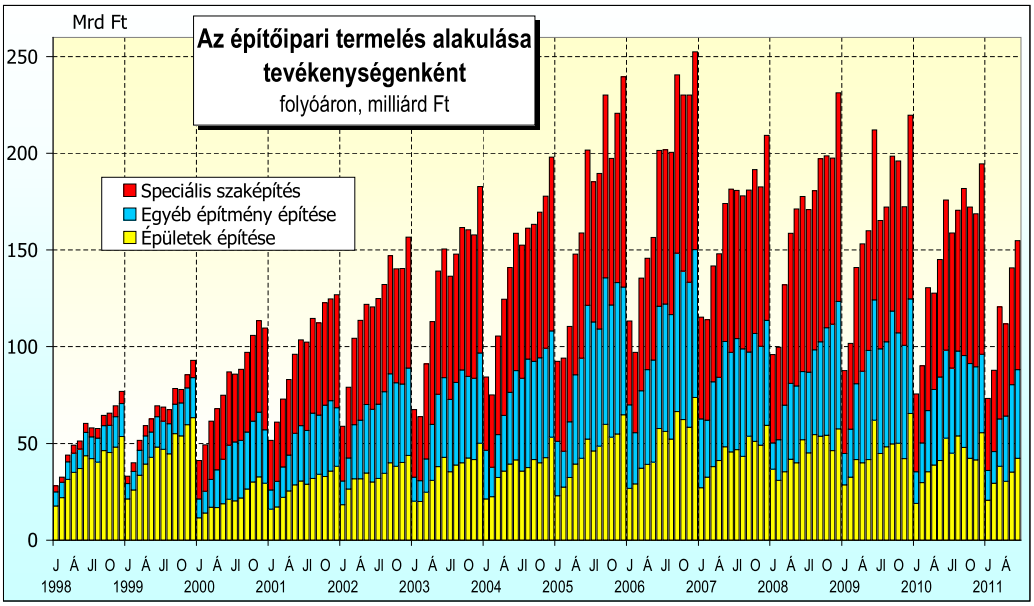

Forrás: KSH; Grafika: Milei

Az építőipari ágazatok közül az épületek építése volumene 11,2%-kal, a speciális szaképítésé 8,4%-kal, az egyéb építmények építése pedig 9,9%-kal csökkent 2011. I. félévében, 2010 azonos időszakához képest. 2011 júniusában az épületek építése 21,4%-kal, az egyéb építmények építése 1,9%-kal, a speciális szaképítés termelése 15,8%-kal csökkent 2010 júniusához viszonyítva.

2011. I. félévében 35,2%-kal csökkent a használatba vett **lakások** száma az egy évvel korábbihoz képest. A csökkenés valamennyi településtípust és régiót érintett, a legkevésbé Dél-Alföldet (-11,4%), illetve Észak-Alföldet (14,6%), legnagyobb mértékben Nyugat-Dunántúlt (-49,5%), illetve Észak-Magyarországot (-48,4%).

A kiadott **új lakásépítési engedélyek** száma 35,9%-kal visszaesett 2011. január-júniusában. Ez a folyamat a lakásépítések további csökkenését jelzi az év hátralévő részében. A kiadott építési engedélyek száma épphogy meghaladja a használatba vett lakások számát. Budapesten 66,1%-kal kevesebb, a megyei jogú városokban 15,4, a községekben 1,9%-kal, a kisvárosokban 22,9%-kal kevesebb új engedélyt adtak ki, mint egy évvel korábban.

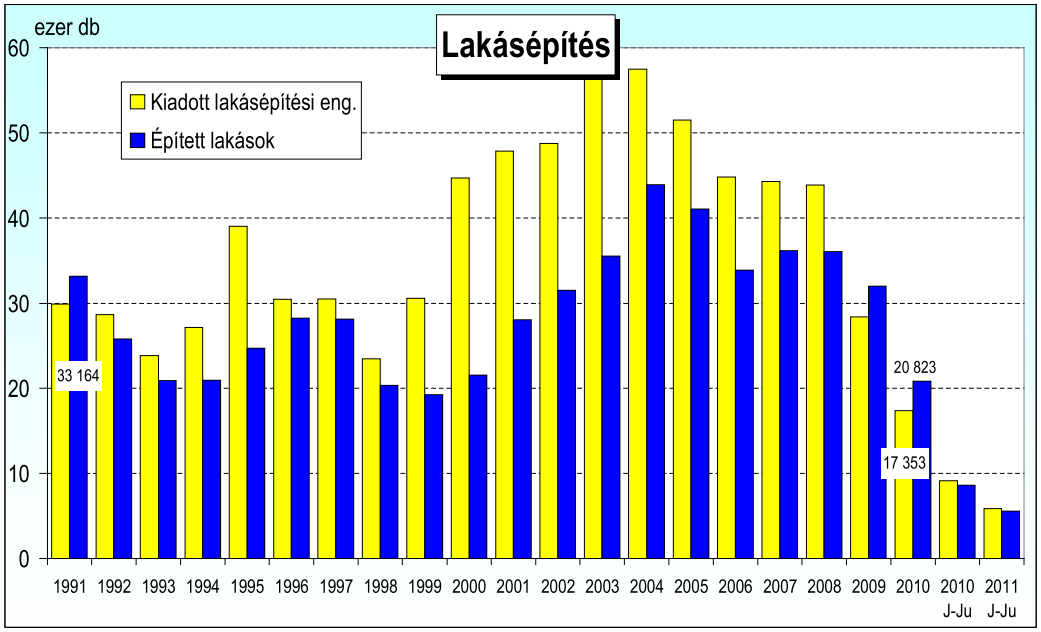

Forrás: KSH; Grafika: Milei

Az új lakások 39,5%-át építették építőipari fővállalkozásban, 58,2%-át pedig lakossági házilagos kivitelezésben. Az önkormányzatok építtetői szerepvállalása továbbra is jelentéktelen. Saját használatra a megépített lakások 55,7%-a, értékesítésre 42,5%-a készült, míg a fennmaradó 1,8%-nyi bérbeadásra. 2011. január-júniusában a lakosság által építtetett új lakások száma 25,5%-kal, a vállalkozások által építtetett lakások száma pedig 47,7%-kal csökkent, az arány 58,2-39,5. A családi-házas építkezés 25%-kal, a lakó-

parki építkezés 81,3%-kal csökkent (az ebben az építési formában épült lakások száma lényegesen alacsonyabb, mint a többi építési formában épülteké, aránya 2,4%) de 29,1%-kal kevesebb lakás épült új többszintes többlakásos épületben is. Az épített lakások átlagos alapterülete 100,3m^2, 7,8m^2-rel nagyobb, mint egy évvel korábban.

2011. első félévében változatlanul igen jelentős a főváros szerepe, 30%-át adja az országos lakásépítésnek, Pest megyével együtt 53%-át.

A kiadott építési engedélyek alapján 2010. január-júniusához viszonyítva 2011. első féléve alapján 31%-kal kisebb lakóterület beépítését tervezik. A nem lakóépületek esetében 968,9 ezer m^2 beépítésére adtak ki új építési engedélyt, ami 13%-os visszaesést jelent.

Építési engedélyt kapott nem lakóépületek száma és alapterülete

	Építési engedélyt kapott nem lakóépület		Ebből:					
			Ipari épület		**Mezőgazdasági épület**		**Kereskedelmi épület**	
	2010. J-Ju	2011. J-Ju	2010. J-Ju	2011. J-Ju	2010. J-Ju	2011. J-Ju	2010. J-Ju	2011. J-Ju
Épületek száma (db)	2.494	2.169	393	433	745	590	167	124
Épületek alapterülete (1000 m^2)	1.5	968,9	561,6	366,0	458,9	234,7	170,6	85,1

A külkereskedelmi statisztika módszertana és tájékoztatási rendje az uniós csatlakozással átalakult. Az EU tagállamaival lebonyolított kereskedelem statisztikai forrása az **Intrastat**, az EU-n kívüli országokkal folytatott kereskedelemé, pedig az **Extrastat.** A külkereskedelmi forgalom e kettő összege. Ennek alapján először becslés készül a makromutatókra, majd egy hónap múlva jelennek meg a részletes, de még mindig előzetes adatok.

2011. I. félévében a **külkereskedelmi forgalom** export volumene 13,8%-kal, az importé 11,5%-kal bővült az egy évvel korábbihoz képest. Az euróban számított kivitel volumene 18,2%-kal, a behozatalé 16,5%-kal növekedett. A külkereskedelmi mérleg 3.854 millió euró többletet mutatott, az előző évi 2.820,5 millió euróval szemben. Ez 1.033 millió euró javulást jelent az egy évvel korábbihoz képest.

A külkereskedelmi forgalom forintárszintje exportban 3,1%-kal és importban 3,8%-kal emelkedett, így a cserearány 0,7%-kal romlott.

A külkereskedelmi forgalomalakulása, 2011. január-június

Megnevezés	***Érték***		***Az előző év azonos időszaka=100***	
	Kivitel	*Behozatal*	*Kivitel*	*Behozatal*
Millió euró	39.866,7	36.012,7	118,2	116,5
Millió dollár	55.813,0	50.365,5	124,8	122,8
Milliárd forint	10.744,6	9.708,7	117,3	115,7

Forrás: KSH

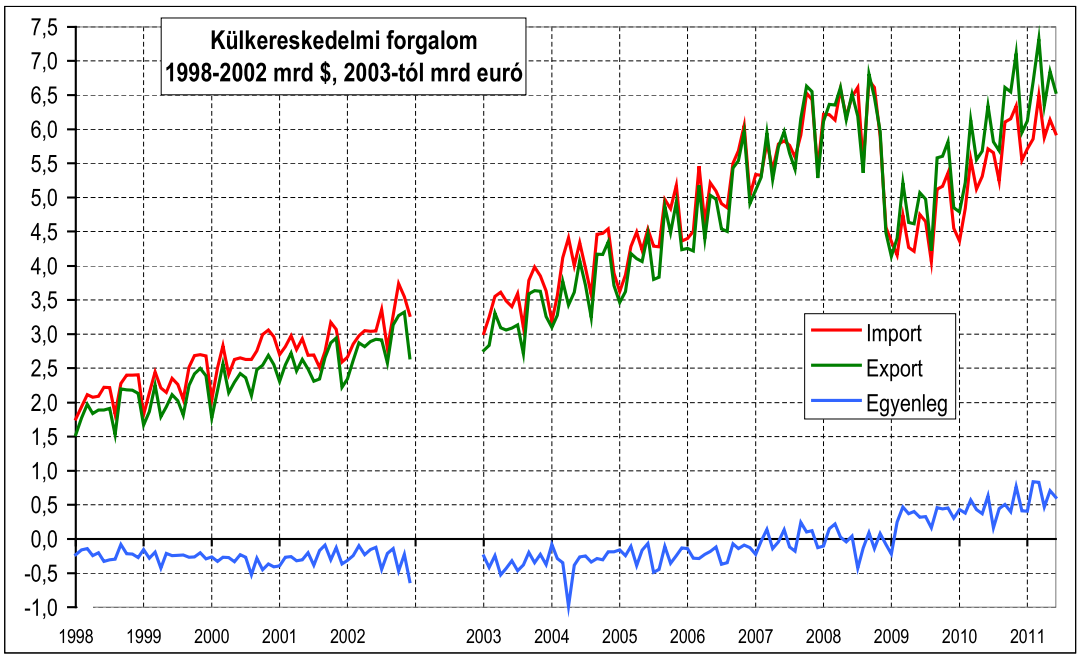

Forrás: KSH; Grafika: Milei

A 2011. január-júniusában a kivitel összessége 77-23 arányban, a behozatalé 70-30 arányban oszlott meg az EU tagállamai, illetve az unión kívüli országok között.

Az új tagállamokkal (12 újonnan csatlakozott) folytatott külkereskedelemben az import 17,1%-os, az export 21,1%-os részt képvisel. Az ezen országokba irányuló forgalom dinamikája az átlagot jelentősen meghaladó ütemben emelkedett, az export euróban 27,3%-kal, az import 25%-kal emelkedett. A régi tagállamokba (EU-15) irányuló export 12,8%-kal, az import 17,5%-kal emelkedett. Az Unió egészét tekintve a kivitel 18,2%-kal a behozatal 16,5%-kal volt magasabb, mint egy évvel korábban. Az unión kívüli országokkal folytatott kereskedelemben a kivitel 24,8%-kal, a behozatal 107%-kal haladta meg az egy évvel korábbit.

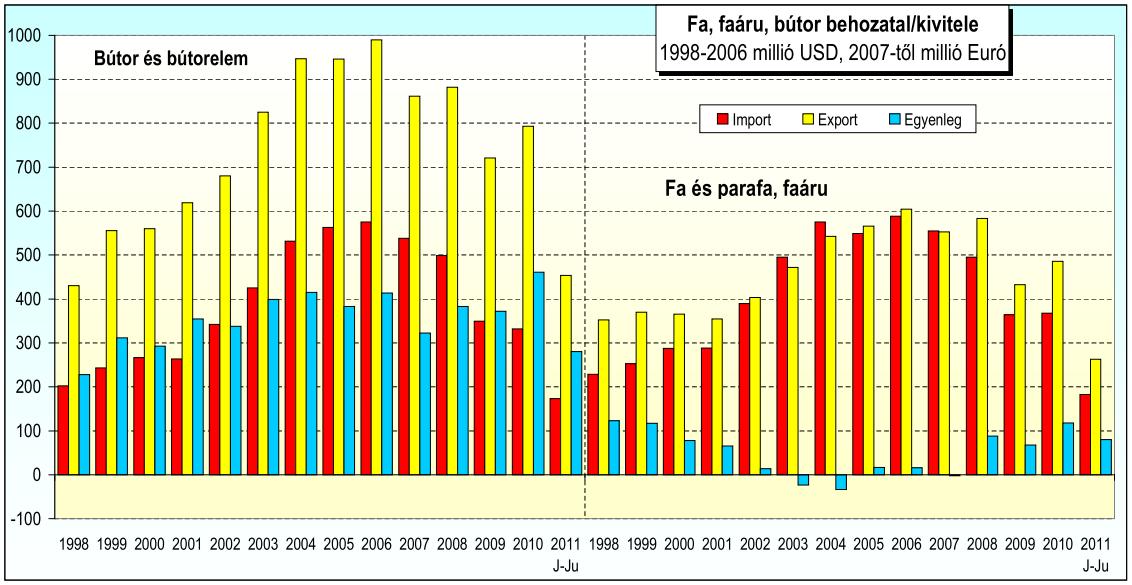

Forrás: KSH; Grafika: Milei

2011 júniusában a külkereskedelmi forgalom volumene mind exportban, mind importban stagnált, a kivitel 0,2%-kal, a behozatal 0,5%-kal volt magasabb mint egy évvel korábban. Az euróban számított kivitel 3,1%-kal, a behozatal 3,8%-kal nőtt a 2010 júniusi szinthez képest. A statisztikai mutatók szerint a félév végére külkereskedelmi forgalmunk növekedési üteme jelentősen lelassult, a behozatal növekedési üteme kismértékben felülmúlta a kivitelét.

A *fa alapanyagok* 2011. első félévi forgalma pozitív egyenleggel zárt, mértéke meghaladja a 8,5 milliárd forintot, ami 4,7 milliárd forinttal múlja felül az egy évvel korábbit. A behozatal forintban 4,4%-kal, kivitelünk pedig 23,8%-kal nőtt. *A fatermékek* kivitele az első hat hónapban 1,2%-kal emelkedett, míg behozatalunk 0,4%-kal csökkent. Az egyenleg 2%-kal növekedett az export és import ütemnövekedésének kismértékű különbsége miatt.

2011 január-júniusban a *bútor és bútorelem* behozatal 8,5%-kal bővült. Az árucsoport kivitele a vizsgált időszakban 12,7%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. Az árucsoport egyenlege 12,1 milliárd forinttal kedvezőbben alakult, mint az előző évben.

A fa- és bútoripar külkereskedelmi forgalmának adatait a korábbi évektől eltérően forintban közlöm. Ennek oka, hogy 2007-től a szakági adatok USD helyett euróban jelennek meg, így az összehasonlíthatóság megszűnt, különös tekintettel az USD-euró árfolyam lényeges változásaira.

A Fa és Faáru, valamint a Bútor és bútorelem külkereskedelmi forgalma
(SITC Rev.3)

Időszak	Behozatal		Kivitel		Egyenleg
	Érték, M Ft	**%-os vált.** Előző év=100	**Érték, M Ft**	**%-os vált.** Előző év=100	**Érték, M Ft**
24 Fa és parafa					
2002.	47.128,0	110,5	38.213,0	94,6	-8.915,0
2003.	50.477,7	107,1	38.446,1	100,6	-12.031,6
2004.	58.406,9	115,6	36.818,7	95,6	-21.588,2
2005.	44.836,0	86,8	34.158,6	89,9	-10.677,4
2006.	48.373,9	111,7	37.510,9	119,6	-10.863,0
2007.	52.213,3	107,8	38.968,1	103,3	-13.245,2
2008.	43.182,1	82,3	39.943,1	101,7	-3.239,0
2009.	32.977,1	74,3	35.486,2	88,7	2.509,1
2010.	36.842,8	113,1	41.740,4	118,9	4.897,6
2010 J-Ju	17.308,6	108,1	21.144,2	107,7	3.835,6
2011 J-Ju	18.366,4	104,4	26.869,5	123,8	8.503,1
63 Fa-és parafaáru					
2002.	53.055,0	123,2	66.262,0	103,4	13.207,0
2003.	60.673,5	114,4	67.389,7	101,7	6.716,2
2004.	64.108,5	105,5	70.797,4	104,8	6.688,5
2005.	64.616,3	98,6	78.524,2	109,0	13.907,9
2006.	75.606,3	121,2	90.069,9	118,8	14.463,6

Időszak	Behozatal		Kivitel		Egyenleg
	Érték, M Ft	%-os vált. Előző év=100	Érték, M Ft	%-os vált. Előző év=100	Érték, M Ft
2007.	87.151,3	115,4	99.893,0	110,6	12.741,7
2008.	80.889,5	93,0	106.332,3	106,1	25.442,8
2009.	68.942,7	84,3	85.763,8	80,9	16.821,1
2010.	64.539,8	91,6	92.023,8	106,1	27.484,0
2010 J-Ju	30.309,8	90,0	43.174,3	106,1	12.864,5
2011 J-Ju	30.816,0	99,6	43.937,8	101,2	13.121,8
82 Bútor és bútorelem					
2002.	87.935,0	116,3	176.062,0	99,2	88.127,0
2003.	95.420,0	108,5	185.078,1	105,1	89.658,1
2004.	104.018,0	108,8	192.320,7	103,8	88.302,7
2005.	112.322,5	104,5	188.241,5	98,2	75.919,0
2006.	120.985,2	109,2	208.257,3	110,7	87.272,1
2007.	135.328,8	110,9	216.386,2	103,8	81.057,4
2008.	125.400,6	99,0	221.907,2	105,3	96.506,6
2009.	98.229,1	77,9	202.582,5	91,0	104.353,4
2010.	91.280,7	93,4	218.066,6	108,5	126.785,9
2010 J-Ju	43.803,4	83,1	107.156,8	100,9	63.353,4
2011 J-Ju	46.616,8	108,5	122.117,7	112,7	75.500,9

Forrás: KSH

Az **ipari termelői árak** 2011 júniusában 4,2%-kal emelkedtek, ennek részeként a belföldi értékesítési árak 1,5%-kal emelkedtek, míg az exportértékesítési árak 2,8%-kal mérséklődtek az előző évhez képest.

2011. I. félévében az ipari termelői árak átlagosan 4,2%-kal nőttek az egy évvel korábbi szinthez képest, ezen belül a belföldi értékesítési árak 6,4%-kal, az exportértékesítési árak pedig 2,6%-kal voltak magasabbak.

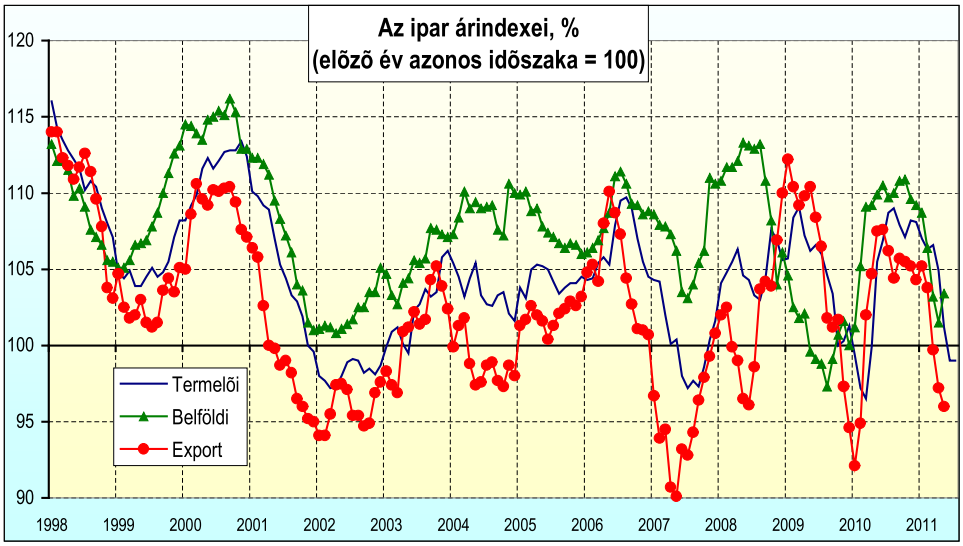

Forrás: KSH; Grafika: Milei

A belföldi értékesítési árak első hat havi emelkedése elsősorban a kőolajfeldolgozásban (21,7%), vegyi anyag termék gyártásban(12,9%) és az élelmiszeriparban

(8,9%) végbement jelentős mértékű áremelkedés eredménye. Az export árak valamenynyi ágazatban emelkedtek, kivéve a járműgyártást, a gyógyszeripart és az energia termelést. Az előző év azonos időszakához képest legnagyobb mértékben a kőolajfeldolgozásban (21,3%), a vegyi anyag gyártásban (15,1%), a kohászat, fémfeldolgozásban (11,6%) és az élelmiszeriparban (10,1%) emelkedtek. A *fafeldolgozó ipar* termelői ára 2011 január-júniusában 4,8%-kal volt magasabb az egy évvel korábbinál. A belföldi értékesítési árak 3,6%-kal, az export értékesítés árai 5,7%-kal haladták meg az egy évvel korábbit.

Termelői ár alakulása szakáganként, 2011. január-június
(előző év azonos időszaka=100)

TEÁOR szám	Szakág	Ipari termelői árindex	Belföldi értékesítés termelői árindexe	Exportértékesítés termelői árindexe
1610	Fűrészáru-gyártás	101,9	101,5	102,4
1621	Falemezgyártás	113,9	120,0	111,8
1622	Parkettagyártás	–	–	–
1623	Épületasztalos-ipari termékek gyártása	100,5	101,6	99,7
1624	Tároló fatermék gyártása	99,4	97,7	104,0
1629	Egyéb fa-, parafatermék, fonottáru gyártása	100,2	98,9	101,5
3101	Irodabútor gyártása	101,2	101,4	100,9
3102	Konyhabútor gyártása	103,0	105,7	89,4
3103	Ágybetét gyártása	105,0	105,3	102,5
3109	Egyéb bútor gyártása	102,0	102,1	102,5

A *bútoripar* termelői ára 2011. első félévében 1,9%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. Ezen belül a hazai értékesítés árszintje 2,7%-kal, az exporté pedig 1,4%-kal emelkedett a 2010. Első félévi árszinthez képest.

Az **építőipari tevékenység termelői árai** 2011. I. félévében 2,3%-kal emelkedtek az egy évvel korábbihoz képest. Az épületek építése ágazatban 1,8%-kal, az egyéb építmények építése ágazatban 2,2%-kal, a speciális szaképítés ágazatban 2,6%-kal volt magasabb a termelői ár, mint 2010. január- júniusban.

2011. első félévében az egyes építményfajták közül:

- az **egylakásos** épületek termelői ára 2,2%-kal,
- a **két és több lakásos** épületek ára 2,4%-kal,
- a **szállodák és szálló** jellegű épületek árai 2,4%-kal,
- a **nagy és kiskereskedelmi** épületek árai 4,0%-kal,
- az **ipari épületek és raktárak** árai 2,5%-kal

haladták meg a 2010 év első félévének árszintjét.

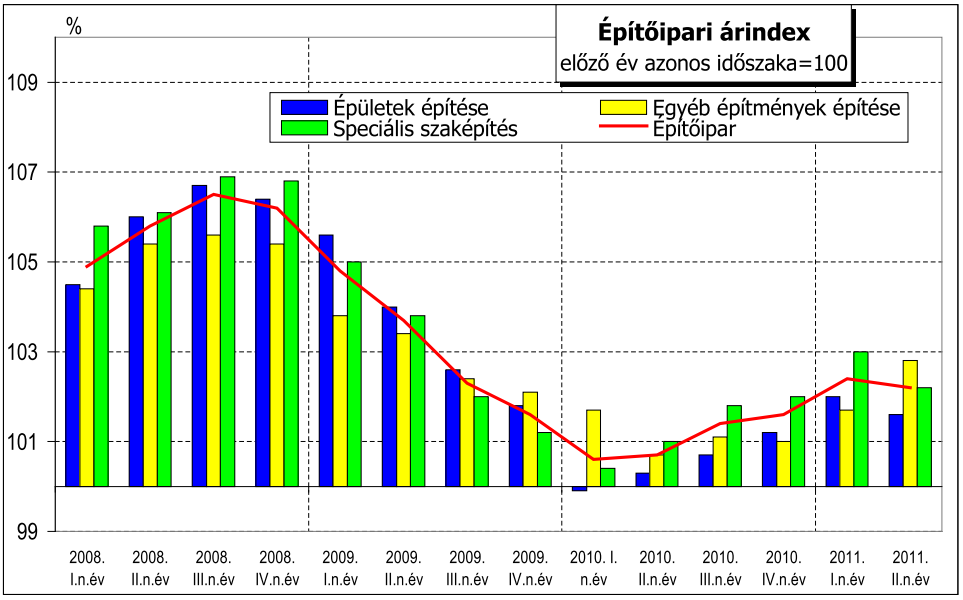

Forrás: KSH; Grafika: Milei

A **fogyasztóiár-index** 2011. I. félévében 4,1%-kal volt magasabb, mint egy évvel korábban. Júniusban a fogyasztói árak 3,5%-kal nőttek 2010 júniusához képest. A szezonálisan kiigazított maginfláció júniusban 3%, a nyugdíjas fogyasztóiár-index 3,9% volt.

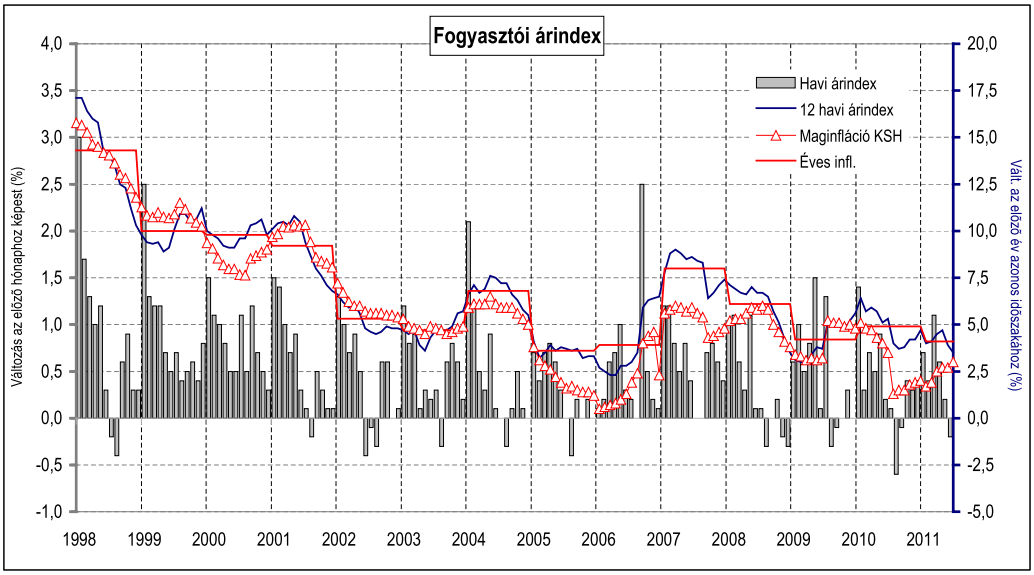

Forrás: KSH; Grafika: Milei

A hazai lakásállomány alakulása

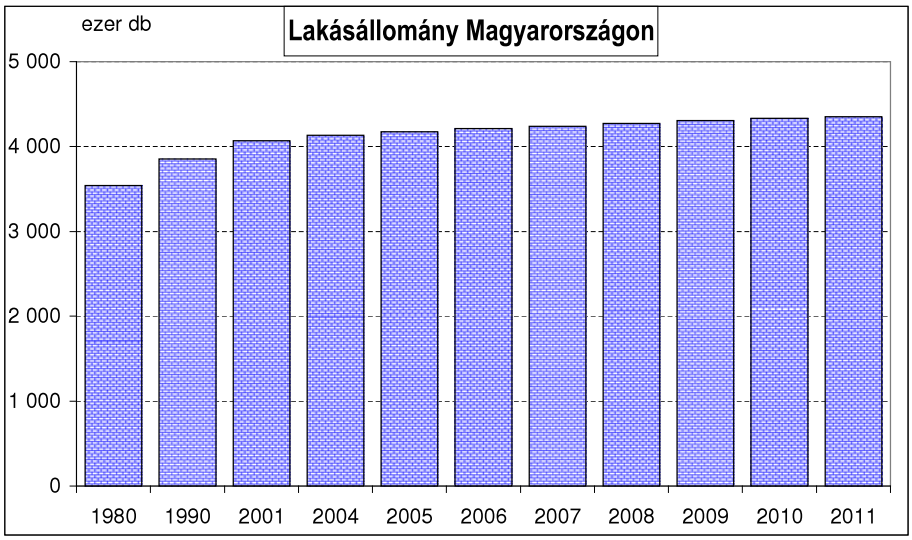

Forrás: KSH; Grafika: Milei

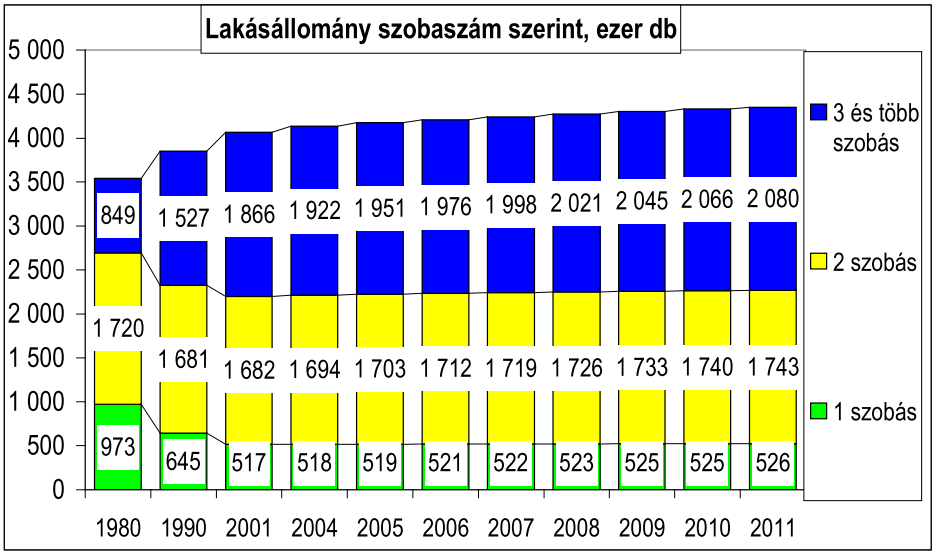

Forrás: KSH; Grafika: Milei

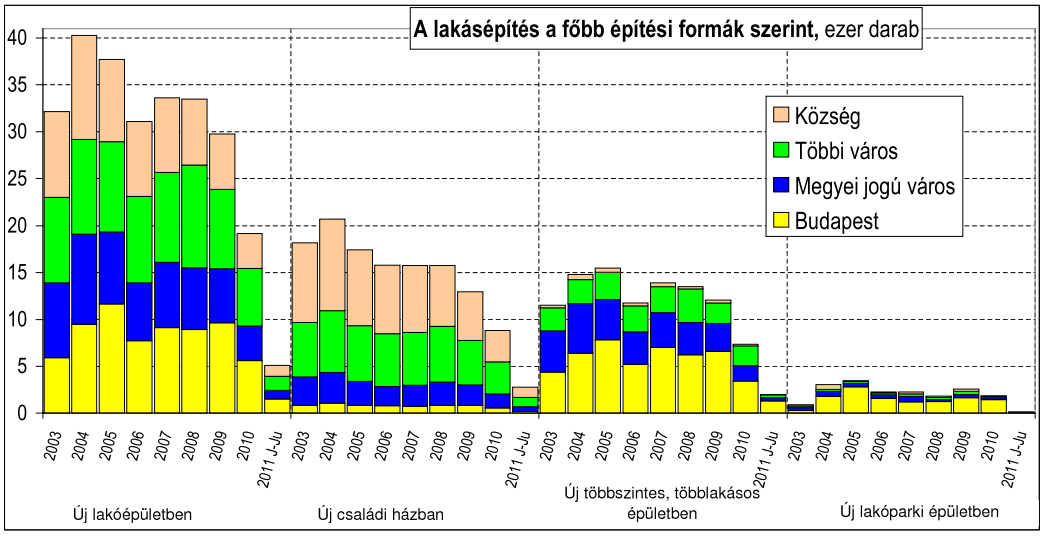

Forrás: KSH; Grafika: Milei

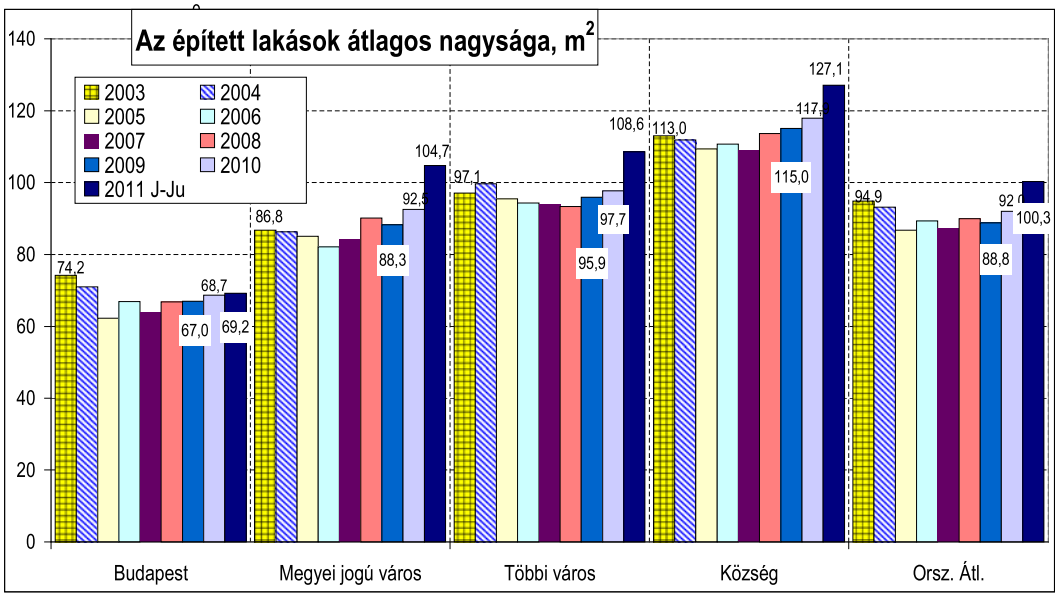

Forrás: KSH; Grafika: Milei

A fafeldolgozó és bútoripar helyzete 2011. január-június

Az alább következő elemzés több, mint tíz év adatgyűjtése alapján készült. Az adatok a KSH Iparstatisztikai Főosztályától, illetve a Hivatal honlapjáról származnak és az 5 főt, vagy annál többet foglalkoztató vállalkozások adataira épül. A 49 fő feletti vállalkozások megfigyelése teljes körű, az 5-49 főt foglalkoztató vállalkozások megfigyelése reprezentatív, az 5 főnél kevesebbet foglalkoztató ipari vállalkozások tevékenységét becsléssel veszik figyelembe. A becsléshez az utolsó két év áfa-adatait, az értékesítés értékesítési irányok szerinti megoszlását és a működő vállalkozások tárgyhavi számát veszik figyelembe. A statisztikai adatgyűjtés 2002. január 1-től a statisztikai főtevékenység alapján történik (egy egység főtevékenysége az a tevékenység, amely az egységen belül a tényezőköltségen mért legnagyobb hozzáadott értéket hozza létre). Ennek figyelembe vételével egyes adatszolgáltatók ágazati hovatartozása a bázishoz képest megváltozott, ez érintheti az adatok időbeli összehasonlíthatóságát.

Jelen tanulmányban az ágazati adatok az új TEÁOR'08 osztályozásnak megfelelően szerepelnek. Fontosnak tartom, a jobb áttekinthetőség és adatértelmezés érdekében a változások bemutatását. A KSH munkatársai az ipar termelési adataiban 2000 januárjától átvezették a változásokat, így az indexek 2001-től szintén rendelkezésre állnak.

TEÁOR'03		TEÁOR'08	
Kódszám	**Megnevezés**	**Kódszám**	**Megnevezés**
2010	Fűrészárugyártás	1610	Fűrészárugyártás
2020	Falemezgyártás	1621	Falemezgyártás
2030	Épületasztalos-ipari termék gyártása	1622	Parkettagyártás
		1623	Épületasztalos-ipari termék gyártása
		4120	Lakó- és nem lakóépület építése
		4332	Épületasztalos-szerkezet szerelése
		4391	Tetőfedés, tetőszerkezet-építés
2040	Tároló fatermék gyártása	1624	Tároló fatermék gyártása
		3319	Egyéb ipari eszköz javítása
2051	Fatömegcikk gyártása	1629	Egyéb fa-, parafatermék, fonottáru gyártása
		3299	Egyéb m.n.s. feldolgozóipari tevékenység
		3319	Egyéb ipari eszköz javítása
2052	Parafa, fonottáru gyártása	1629	Egyéb fa-, parafatermék, fonottáru gyártása
		3299	Egyéb m.n.s. feldolgozóipari tevékenység
3611	Ülőbútor gyártása	3101	Irodabútor gyártása
		3102	Konyhabútor gyártása
		3109	Egyéb bútor gyártása
		2932	Közúti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása
		3011	Hajógyártás
		3020	Vasúti, kötöttpályás jármű gyártása
		3030	Légi, űrjármű gyártása
		9524	Bútor, lakberendezési tárgy javítása
3612	Irodabútor gyártása	2823	Irodagépgyártása(kivéve számítógép és perifériái)
		3101	Irodabútor gyártása
		9524	Bútor, lakberendezési tárgy javítása
3613	Konyhabútor gyártása	3102	Konyhabútor gyártása
3614	Egyéb bútor gyártása	3109	Egyéb bútor gyártása
		9524	Bútor, lakberendezési tárgy javítása
3615	Ágybetét gyártása	3103	Ágybetét gyártása

A 2008 második felében kirobbant pénzügyi és gazdasági válság rányomta bélyegét az EU fafeldolgozó-, cellulóz, papír, karton- és bútoriparára is. Már a 2004-07 közötti időszakban is meglehetősen ingadozó volt a három ágazat teljesítménye, 2008-09-ben a válság hatására termelésük jelentősen visszaesett. 2009-ben a teljesítménycsökkenés az EU-15-ök esetében kismértékben meghaladta a régi tagországokét, tendenciájában azonban nincs eltérés. Az európai faalapú iparágak 2009-ben érték el a mélypontot. 2010-ben mind a fafeldolgozó-ipar, mind a cellulóz-, papír-, karton gyártás termelése növekedést mutat 2009-hez képest. A bútoripari termelés még mind az EU-27, mind az EU-15 esetében stagnálás közeli csökkenést mutat. 2011. I. negyedévében a fafeldolgozó-ipar és a bútoripar termelése nőtt, míg a cellulóz-, papír-, karton gyártás növekedési üteme lényegesen lelassult. 2011. második negyedévében a fafeldolgozó-ipar és a cellulóz-, papír-, kartongyártás növekedése megállt, mindkettő esetében kismértékű visszaesés következett be az egy évvel korábbihoz képest. A bútorgyártás tekintetében mind az EU-27-ek, mind az EU-15-ök esetében gyorsult a növekedés üteme.

A hazai **fafeldolgozó**-ipar 2004-07 között lényegében követi a nemzetközi tendenciákat, 2008-ban azzal ellentétes irányba fordul, így a visszaesés 2009-ben sokkal erőteljesebb. 2010-ben követve a külpiaci tendenciákat, az EU átlagánál jelentősebb mértékű növekedést mutatott. 2011. első három hónapjában a termelés - az európai tendenciákkal ellentétesen – jelentősen visszaesett. A második negyedévben az uniós tendenciákat követve tovább csökkent a termelés, mértéke - abszolút értékben - lényegesen meghaladja mind az EU27, mind az EU-15 átlagát.

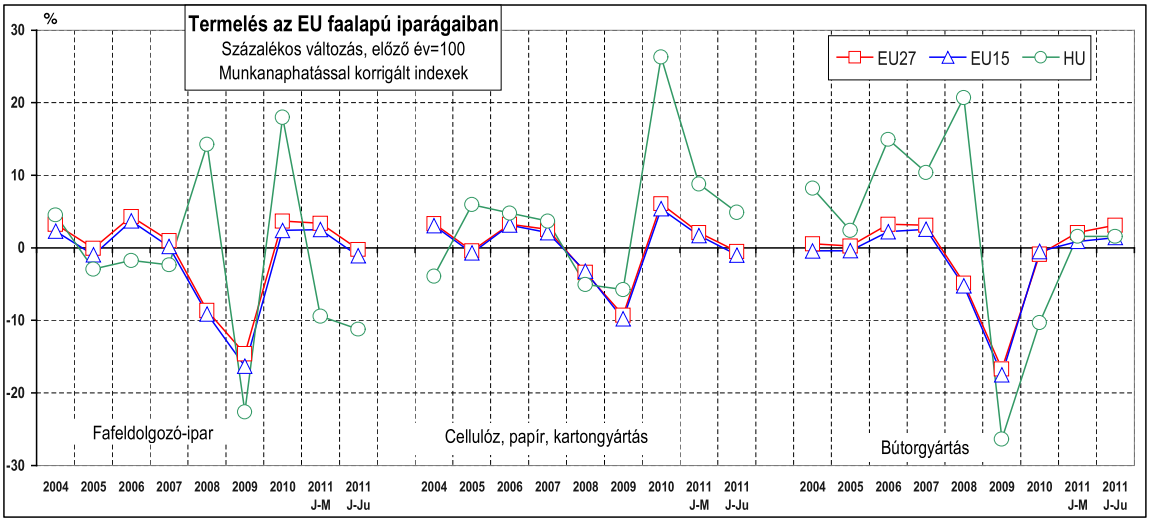

Forrás: EU Statisztikai Adatbázis, grafika: Milei Olga

A **cellulóz-, papír-, kartongyártás** – már csak a fennálló tulajdonviszonyok okán is – lényegében követi az európai tendenciákat, bár növekedési üteme az európai növekedés többszöröse volt 2010-ben. 2011. első negyedévében is az európai folyamatoknak

megfelelően alakultak a hazai trendek, lényegesen magasabb növekedési ütem mellett. Ez év második negyedében az európai trend megfordult, kismértékű visszaesést mutat. A hazai – munkanappal kiigazított – index csökkenő ütemű növekedést jelez.

Bútorgyártásunk tendenciájában lényegében követi az európai folyamatokat a fordulatok azonban sokkal élesebbek, a csúcsok magasabbak, a visszaesések mélyebbek. Ennek a tendenciának a folytatását láthattuk 2010-ben is. A múlt év egyes negyedéveiben a csökkenés üteme lassult, az utolsó negyedévben pedig növekedésbe fordult. 2011. január-márciusában a termelés növekedési mértéke az EU-27 és az EU-15 növekedése között volt. A második negyedév növekedési üteme megegyezett az előző negyedévével, mértéke kismértékben meghaladta az EU-15-ök növekedési ütemét és jelentősen elmarad a gyorsuló növekedést felmutató EU-27-tektől.

TERMELÉS, ÉRTÉKESÍTÉS

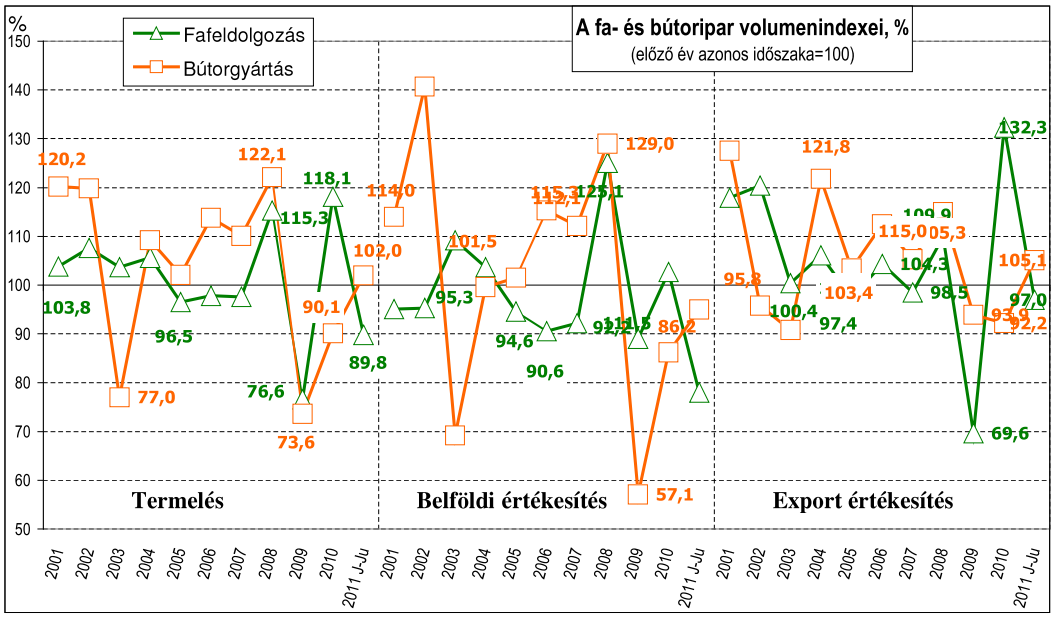

Forrás: KSH; Grafika: Milei

A ***fafeldolgozó-ipar*** (TEÁOR 16) 2011. I. félévi termelési értéke 78.477,9 millió Ft, belföldi árbevétele 28.483,0 millió Ft, export árbevétele 49.994,8 millió Ft volt. A feldolgozóipari t**termelés** 8,6%-os emelkedése mellett az ágazat – kiigazítatlan indexek szerint – 10,2%-os csökkenést mutat. Az ez évi termelés-visszaesés az egy évvel korábbi 21,4%-os bővülés bázisán jött létre. A fafeldolgozó-ipar **belföldi értékesítése** a 2010 január-júniusi 2,2%-os csökkenést követően, 2011 január-júniusában 22%-kal csökkent. A fafeldolgozó *ipar* eredményei az ipari **exportban** is romlottak az egy évvel korábbihoz képest, mivel a 2010. első félévi 38,9%-os növekedést követően 2011. első felében 3%-kal visszaesett a kivitel volumene.

2011 júniusában (-18,3%) folytatódott a termelés januárban megindult csökkenése, üteme hónapról hónapra gyorsul. A hazai értékesítés 24,9%-kal csökkent a 2010. júniusi 22,9%-os visszaesést követően. Az ipar exportja júniusban 18,1%-kal mérséklődött, az egy évvel korábbi 46,8%-os növekedését követően.

A fafeldolgozó-ipar termelése, értékesítése
(előző év azonos időszaka=100)

	2009	2010	2011 J-Ju
Termelés	76,6	118,1	89,8
Belföldi értékesítés	89,0	102,7	78,0
Export	69,6	132,3	97,0

A ***bútorgyártás*** (TEÁOR 31) 2011. január-júniusi termelési értéke 60.681,0 millió Ft, belföldi árbevétele 20.309,9 millió Ft, export árbevétele 40.371,1 millió Ft volt. A bútoripar **termelése** 2011. első hat hónapjában 2,0%-kal emelkedett, az egy évvel korábbi 20,8%-os csökkenést követően. A bútoripar **hazai eladásai** a 2010. I. félévi 27,4%-os zuhanással szemben 2011. január-júniusában további 5,0%-kal csökkent. A bútoripari **export** 5,1%-kal haladta meg az egy évvel korábbit.

2011. júniusában a bútoripar termelése 8,6%-kal, belföldi értékesítése 13,3%-kal, export értékesítése pedig 3,0%-kal csökkent 2010. júniusához képest.

A bútorgyártás termelése, értékesítése
(előző év azonos időszaka=100)

	2009	2010	2011 J-Ju
Termelés	73,6	90,1	102,0
Belföldi értékesítés	57,1	86,2	95,0
Export	93,9	92,2	105,1

SZAKÁGAZATI EREDMÉNYEK

FAFELDOLGOZÓ-IPAR

A hazai *fűrészáru gyártás termelése* 2011. első hat hónapjában 5,1%-kal csökkent, az egy évvel korábbi19%-os növekedést követően. A *hazai értékesítés* 25,6%-kal visszaesett, az export 24,5%-kal emelkedett, a 2010. I. félévi meglehetősen magas bázison (belföldi értékesítés 14,3%, exportértékesítés 34,7%). Az egyes negyed éveket vizsgálva megállapítható, hogy mind a termelés, mind a belföldi értékesítés csökkenésének üteme közel azonos volt az egyes negyedévekben az egy évvel korábbi bázishoz képest. Az export bővülése az első negyedévben mintegy 9 százalékkal gyorsabb volt, mint a második negyedévben. 2011 júniusában a termelés 21,2%-kal, az export 12,8%-kal, a belföldi értékesítés 29,9%-kal maradt el a 2010. júniusi szinttől. A termelés februárban és májusban emelkedett, míg a félév többi hónapjában gyorsuló ütemben csökkent. Mindezen folyamatok

magas előző évi bázison következtek be. A hazai értékesítés a félév valamennyi hónapjában csökkent, szintén a tavalyi magas bázishoz képest. A fűrészipar kivitele márciusban és júniusban számottevően csökkent az előző évi igen magas bázison.

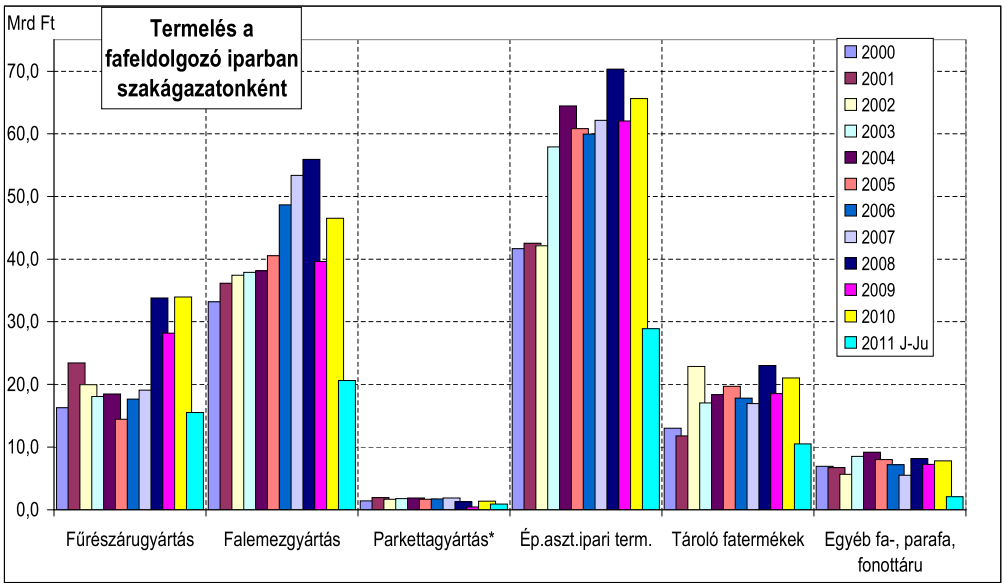

Forrás: KSH; Grafika: Milei

A *falemezgyártás,* mely a fafeldolgozó-ipar termelésének negyedét adja, termelése 2011. első félévében 15,3%-kal csökkent. A belföldi értékesítés 14,8%-kal, az export úgyszintén 14,8%-kal maradt el az egy évvel korábbitól. A féléven belül az ágazat második negyedévi teljesítménye jóval gyengébb volt, mint az első három havi. 2011. júniusában a termelés volumene 10,4%-kal, a hazai értékesítés 23,4%-kal, az export pedig 23,5%-kal csökkent. A meglehetősen tetemes visszaesés igen magas előző évi bázison jött létre. A termelés volumencsökkenése hónapról hónapra erősödött. A vásárosnaményi INTERSPAN termelésének leállítása számokban kifejezhetően befolyásolja az ágazat teljesítményét.

A *parkettagyártás* idősora foghíjas, hiányoznak a 2000-2002 közötti és a 2007 évi hivatalos adatok. A hozzávetőleges értékadatok számítására lehetőség nyílt, ez tükröződik a grafikonokon is. Az indexek kiszámításához azonban nem áll rendelkezésre elegendő részlet. A 2011. január-júniusi adatok alapján a szakág 1,2%-ot képvisel. A 2011. első hat havi volumenváltozások az igen magas előző évi bázison keletkeztek (a 2010 évet megelőző években folyamatosan csökkenő adatokat regisztrált a KSH). A termelés az első félévben 40%-kal emelkedett, a belföldi értékesítés 28,8%-kal, a kivitel 34,4%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. A második negyedévben a termelés és az értékesítés növekedésének üteme lassult. 2011. júniusában a termelés 6,2%-kal mérséklődött, a belföldi értékesítés 5,8%-kal növekedett. A júniusi export adat 29,9%-os emelkedést mutat az előző évi 252%-os bázishoz képest.

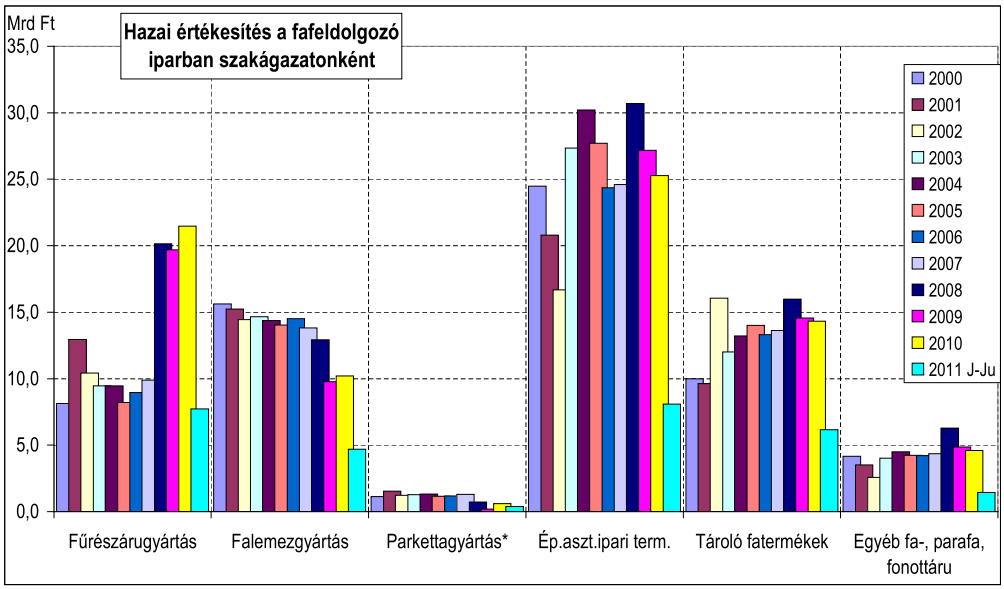

Forrás: KSH; Grafika: Milei

A fafeldolgozó ipar közel négy tizedét kitevő *épületasztalos-ipari* termékek gyártásában a 2008 utolsó negyedéve óta tartó kedvezőtlen tendencia – kisebb javuló időszakok mellett – 2010-ben fordulni látszott. A 2011 január-márciusában bekövetkezett jelentős mértékű termelés és értékesítés csökkenést további esés követte a második negyedévben. A hazai építőipari recesszió teljes súlyával ránehezedik az ágazatra. A termelők túlélését a lakásfelújítások, illetve kivitel jelentheti, utóbbi esetében azonban igen erős konkurenciával kell számolni. 2011. júniusában a termelés 20,3%-kal, a kivitel 13,9%-kal, a belföldi értékesítés 29,4%-kal csökkent.

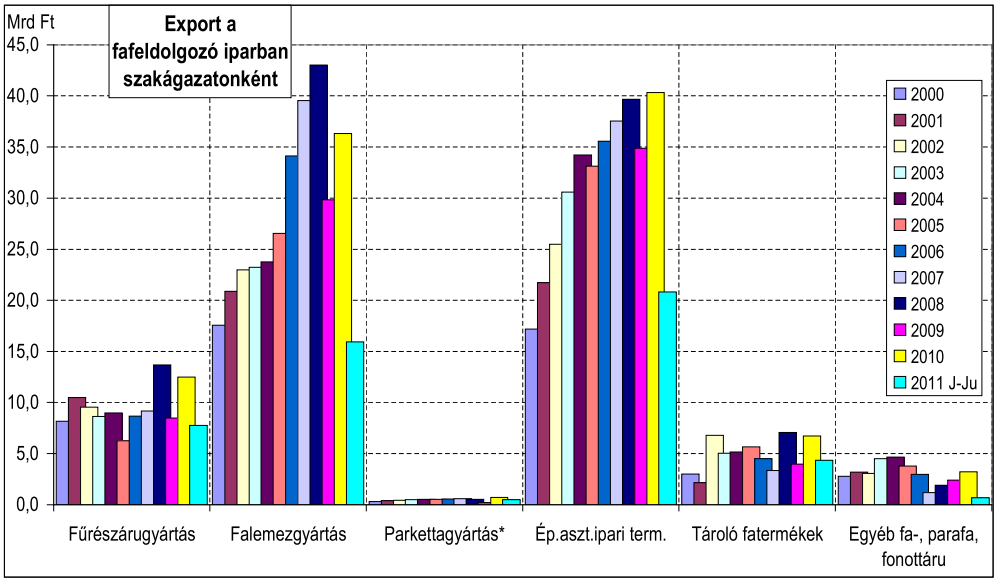

Forrás: KSH; Grafika: Milei

A *tároló fatermékek* termelésében és export értékesítésében pozitív tendenciák mutatkoztak 2010-ben, illetve 2011. első hat hónapjában. A termelés az első félévben 3,8%-kal emelkedett. A kivitel változatlanul a növekedés motorja, 24,3%-kal bővült. A belföldi értékesítés azonban változatlanul csökken, – üteme azonban gyorsul – a visszaesés mértéke

5,8%-os volt. 2011. júniusában a tároló fatermékek gyártása 13,9%-kal, belföldi értékesítése 9,7%-kal, exportja pedig 6,4%-kal csökkent. Az első félév egyes hónapjainak adatait áttekintve megállapítható, hogy a termelés, illetve a kivitel két hónap kivételével jelentős ütemben nőtt az előző év azonos hónapjához képest. A belföldi értékesítés számadatai három havi növekedést, illetve háromhavi csökkenést mutatnak, ahol utóbbiak üteme gyorsabb, mint az előbbieké.

A szakágak súlya az ágazaton belül folyamatosan változik, ezt illusztrálják az alábbiak:

Szakág /időszak	*2000*	*2005*	*2008.*	*2009.*	*2010.*	*2011. J-Ju*
Fűrészáru gyártása	14,5%	10,0%	17,6%	18,0%	19,3%	19,7%
Falemezgyártás	29,5%	27,9%	29,0%	25,4%	26,4%	26,3%
Parkettagyártás	1,3%	1,1%	0,6%	0,3%	0,8%	1,1%
Épület-asztalos ipari termékek gyártása	37,0%	41,9%	36,5%	39,8%	37,2%	36,8%
Tároló fatermékek gyártása	11,6%	13,6%	12,0%	11,9%	11,9%	13,4%
Egyéb fa-, parafa, fonott áru gyártása	6,2%	5,5%	4,2%	4,7%	4,4%	2,7%

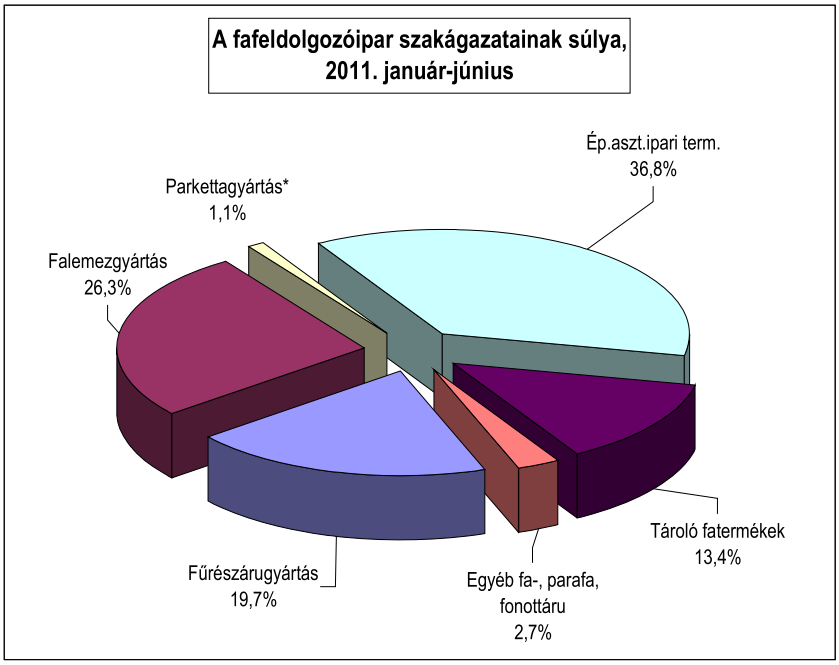

Forrás: KSH; Grafika: Milei

BÚTORIPAR

Az *irodabútorok* gyártása területén 2008 év végén megindult kedvezőtlen folyamatok tovább erősödtek 2009-ben. 2010-ben változatlanul a negatív tendenciák érvényesültek, de a korábbi ütem enyhült. A szakág termelése ez év első félévében 8,3%-kal, belföldi értékesítése 17,9%-kal csökkent, kivitele ugyanakkor 30,3%-kal emelkedett. A féléven belül a második negyedév kedvezőtlenebb képet mutat mint az első, a termelés és belföldi értékesítés visszaesésének üteme gyorsult, míg az kivitel növekedése kissé lassult. 2011. júniusában a termelés 25,1%-kal, a belföldi értékesítés 41,3%-kal zuhant, a kivitel azonban még 18%-kal bővült az előző évi alacsony bázishoz képest. A félév egyes hónapjaiban – a márciust kivéve – a termelés és belföldi értékesítés csökkent, a második negyedévben gyorsuló ütemben. A kivitel mind a hat hónapban jelentős mértékben emelkedett eddig azonban nem tudott a növekedés motorjává válni.

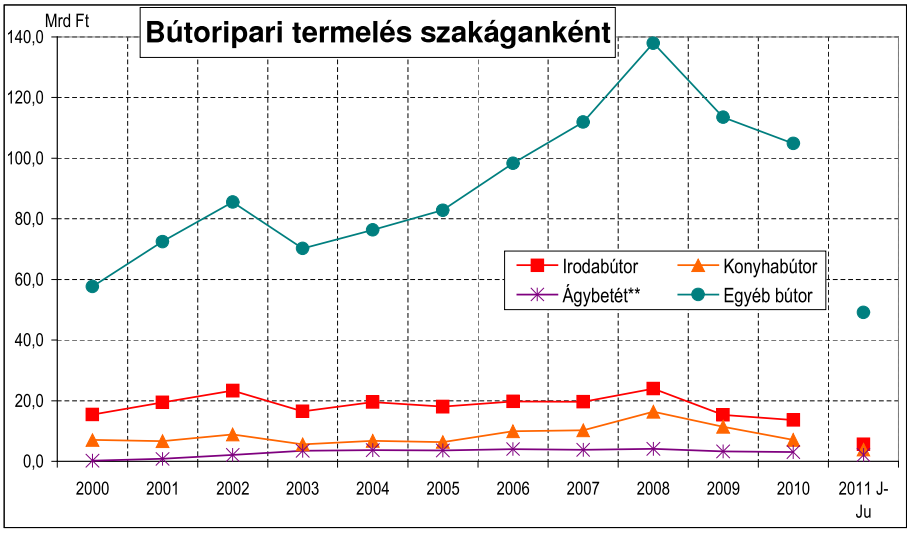

Forrás: KSH; Grafika: Milei

2008-ban a *konyhabútor*gyártás termelése 52,1%-kal, a kivitel 36,3%-kal, a belföldi értékesítés 57,4%-kal emelkedett. A **2009**-ben bekövetkezett negatív fordulat 2010-ben tovább folytatódott, a visszaesés üteme változatlan. 2011. első félévében fordulni látszik a kocka. A termelés 16,9%-kal az export 275,6%-kal nőtt 2010. azonos időszakához képest. A belföldi értékesítés még mindig gyengélkedik (építőipar gyenge teljesítménye, lakossági és intézményi fogyasztás csökkenése), 10,3%-os visszaesést mutat. 2011. júniusában a termelés 6,1%-kal, a kivitel 290%-kal bővült az egy évvel korábbi igen alacsony bázishoz képest. A hazai értékesítés változatlanul csökken (-14,5%). A rendelkezésre álló havi adatok szerint a termelés és a kivitel a félév valamennyi hónapjában gyorsuló ütemben nőtt. A belföldi értékesítés a márciusi növekedéstől eltekintve, minden hónapban mérséklődött.

2008-ban az *ágybetét*gyártás termelése 7,1%-kal, a hazai eladások 8,6%-kal emelkedtek, az export 5,5%-kal bővült. 2009-ben a többi bútoripari alágazathoz hasonlóan mind a

termelés, mind az értékesítés területén jelentős mértékű visszaesést mértek. 2010-ben némi javulás tapasztalható, a termelés és a hazai értékesítés visszaesésének üteme lassult, a kivitel bővülése pedig növekvő ütemben folytatódott. 2011. II. negyedévében folytatódtak az első három hónapban tapasztalt kedvező folyamatok. A termelés 150%-kal, a belföldi értékesítés 24,9%-kal, a kivitel 348,3%-kal emelkedett. Júniusban a termelés 26,8%-kal, a kivitel 335,8%-kal bővült, a belföldi értékesítés 0,2%-kal csökkent az egy évvel korábbi bázishoz képest. A havi adatok szerint a termelés és a kivitel növekedése a félév valamennyi hónapjában kiemelkedően magas volt. A hazai értékesítés januártól májusig jelentősen bővült, júniusban lényegében stagnált az egy évvel korábbihoz képest.

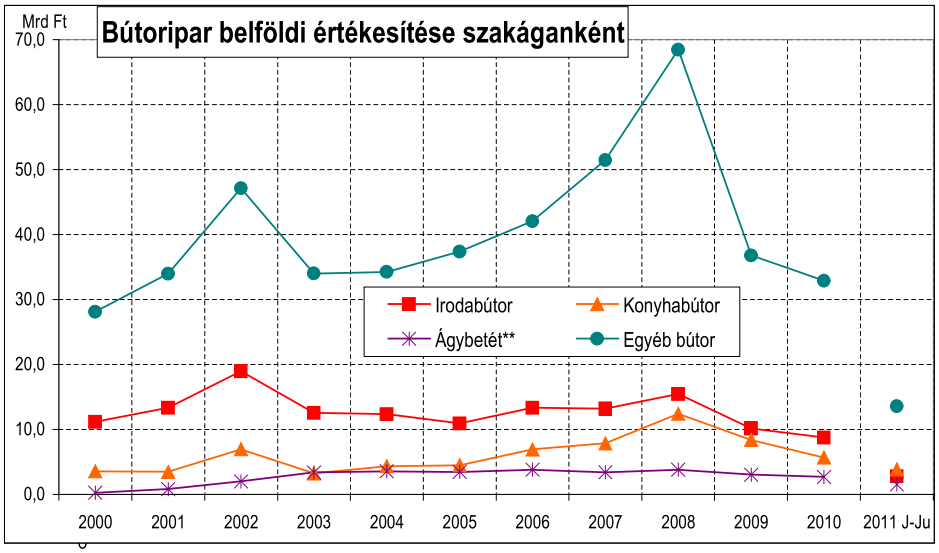

Forrás: KSH; Grafika: Milei

Az *egyéb bútorok* gyártása – ami az új besorolásnak köszönhetően már több, mint 80%-át teszi ki a bútorgyártásnak – alágazat termelése és értékesítése a 2008 évi bővülést követően 2009-ben csökkent. A 2010 évi adatok azt mutatják, hogy a 2009-ben megindult negatív hatások még jelen voltak, de a visszaesés üteme lelassult. 2011. január-júniusában a termelés 1%-kal, a hazai eladások 0,1%-kal emelkedtek, a kivitel pedig stagnált. A második negyedévben regisztrált adatok a termelés és értékesítés trendjében pozitív változást mutatnak. A havi adatok meglehetősen változékonyak, egyértelmű tendencia még nem olvasható ki belőlük. A júniusi teljesítmény kedvezőtlen, különös tekintettel az áprilisi és májusi növekedésre.

Az egyéb bútor gyártása termelése, értékesítése
(előző év azonos időszaka=100)

	2009	2010	2011 J-Ju
Termelés	76,8	92,2	101,0
Belföldi értékesítés	52,5	84,5	100,1
Export	100,3	93,6	100

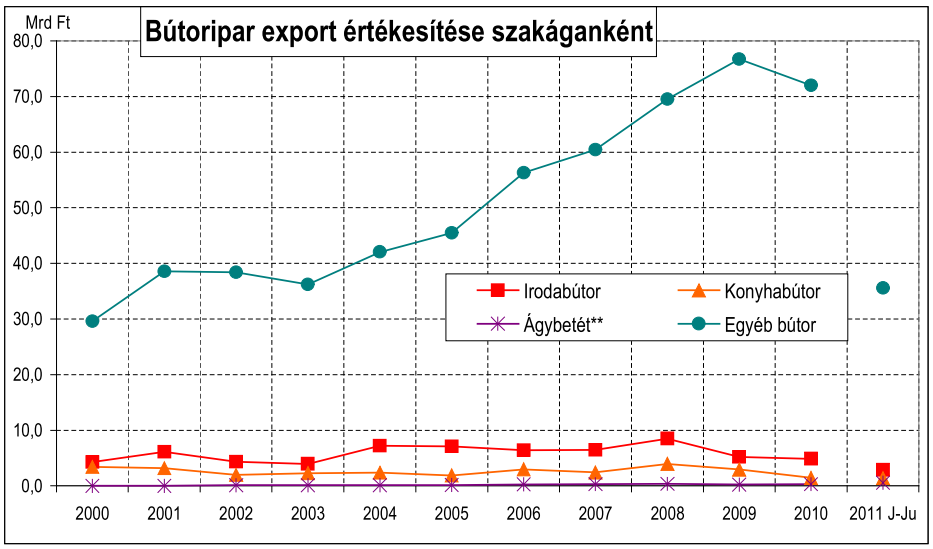

Forrás: KSH; Grafika: Milei

A szakágak megoszlásában folyamatos változás mutatkozik, ezt a következő táblázat illusztrálja:

Szakág /időszak	*2000*	*2005*	*2008*	*2009.*	*2010.*	*2011 J-Ju*
Irodabútorok gyártása	19,5%	16,2%	13,1%	10,7%	10,6%	9,3%
Konyhabútorok gyártása	8,7%	5,8%	9,0%	7,9%	5,5%	6,3%
Ágybetét gyártása	0,3	3,2%	2,3%	2,3%	2,3%	3,4%
Egyéb bútorok gyártása	71,8%	74,8%	75,6%	79,1%	81,5%	80,9%

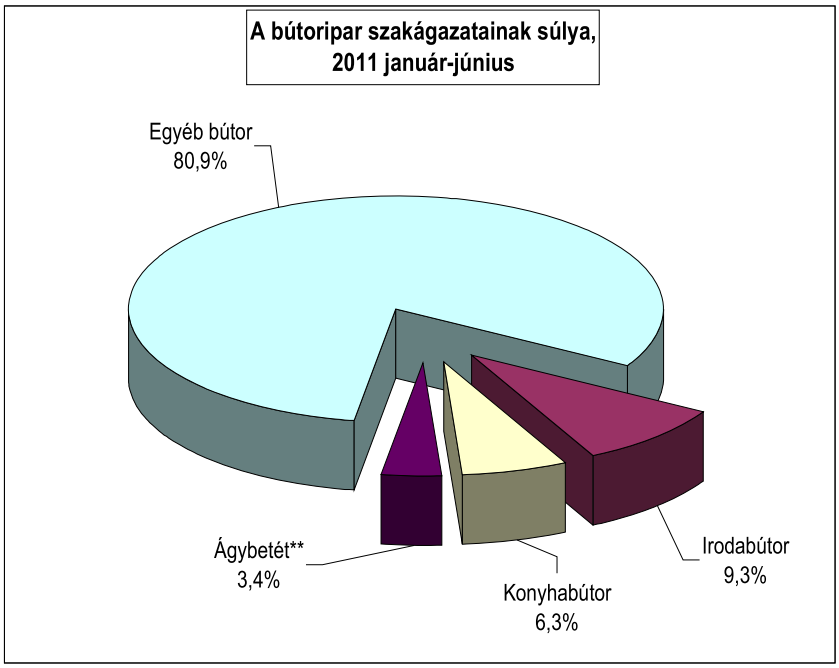

Forrás: KSH; Grafika: Milei